

2013

2016

VISSZATÉRŐ KINCSEK

TREASURES RETURNED

Értéktörző felújítások

Urban heritage restorations

BUDAPEST

BUDAPEST
A VÁROS, AMELY EGYESÍT

TREASURES RETURNED

All around the world, Budapest is best known for its unique location, the views along the banks of the Danube, and its culture, originating from the Roman era. When visiting our capital, tourists quickly discover the treasures hidden in the streets, squares and antique buildings of Budapest, both on the inside and the outside. However, many details of the beauty created by the preceding centuries stay hidden from the eyes of tourists, and many times from the people living in the city.

The flourishing of the city accelerated significantly after the neighbouring cities of Pest, Buda and Óbuda were merged in 1873 and Budapest grew into a true metropolis in just a few decades. The eclectic buildings of its historic urban landscape originate from these decades, and this has also been enriched by buildings from previous eras, as well as secessionist and modern houses. The destruction caused by the siege of the Second World War, the scarcity of money and materials in the upcoming decades and the lack of sensitivity towards values all left their marks on the old buildings. The series of renovations implemented on the main roads in the 1970s and 1980s could not significantly improve this deterioration, either. The privatisation of apartment blocks and the dissolution of property management companies after the end of Communism in Hungary resulted in a new situation. Slowly, but steadily, former tenants started to behave like owners; however, targeted municipal support has always been necessary for the proper maintenance of buildings and in order to kick-start their renovation. The Municipality of Budapest lays a great emphasis on the preservation of the buildings of the capital subject to heritage protection and on supporting their renovation by also preserving their architectural and artistic values.

The buildings renovated recently with the help of the financial support of the Municipality form a great part of the entire building stock of the historic quarters of the city. Please welcome our publication, in which we present the results of the renovations supported by the tenders of the capital implemented between 2013 and 2016, further encouraging the spirit of renovation so that the hidden treasures of the capital may once again be seen by the public eye.

István Tarlós
Mayor of Budapest

VISSZATÉRŐ KINCSEK

Budapestet elsősorban páratlan fekvéséről, a Duna-part panorámájáról, a római korig visszamenő kultúrájáról ismerik világszerte. Fővárosunkba látogatva a turisták városnéző sétáik során hamar felfedezik, mennyi kincs rejtőzik még Budapest történeti városrészeinek utcáin-terein, régi épületein kívül-belül egyaránt. Az előző évszázadok által létrehozott szépség számos részlete azonban sokszor rejtve marad a sétálók, sőt még az itt lakók előtt is.

Budapest fővárossá válása, az 1873-as városegyesítés után gyors fejlődésnek indult, és pár évtized alatt igazi nagyvárossá vált. Historikus városszövetének eklektikus épületállománya nagyrészt ezekből az évtizedekből származik, amelyet korábbi korokból származó, illetve szecessziós és modern stílusú épületek is gazdagítanak. A második világháborús ostrom pusztítása, majd a következő évtizedek anyagi szűkössége és az értékek iránti érzéketlenség mind-mind rajta hagyta nyomát a régi épületeken. Ezen az állapoton a főútvonalak 1970-80-as években végrehajtott sortatarozása sem tudott számottevően javítani. A rendszerváltozás után a bérlakásvagyon privatizációja, az ingatlankezelő vállalatok megszűnése új helyzetet teremtett. Az egykori bérlőkben lassan ugyan, de formálódott a tulajdonosi szemlélet, ám az épületek megfelelő karbantartásához, felújításának beindításához szükség volt és ma is szükség van a célirányos önkormányzati támogatásra. Budapest Főváros Önkormányzata különösen nagy hangsúlyt fektet az örökségvédelem alatt álló fővárosi épületek megóvására, értékőrző megújulásuk támogatására.

Az elmúlt időszakban fővárosi segítséggel helyreállított épületek már a történelmi városrészek teljes épületállományához képest is jelentős nagyságrendet képviselnek. Fogadják szeretettel kiadványunkat, amelyben a 2013-2016 közötti fővárosi pályázatok által támogatott felújítások eredményeit mutatjuk be, tovább ösztönözve a felújítási kedvet – hogy visszatérjenek, újra láthatóvá váljanak a főváros rejtett kincsei.

Tarlós István
Budapest főpolgármestere

Fővárosi támogatások Budapest épített örökségének megőrzéséhez 2013-2016

Budapest mindannyiunk által szeretett imázsát tagadhatatlanul a nagy számú eklektikus épület adja, amely a XIX. század vége óta meghatározza a belső kerületek karakterét. Vannak közöttük kimagasló és jeles alkotások is, de többségük egyedileg szinte észrevétlen alkotóeleme a városnak. Mégis nagyon hiányoznának, ha eltűnnének, mert együttesük, egységessé ért megjelenésük, határozza meg a város hangulatát. A Fővárosi Önkormányzat ezért jelentős számú építményt, épületegyüttest részesít fővárosi helyi védelemben, hogy biztosítani tudja az épített értékek, a jellegzetes városkép fennmaradását, nemcsak a jelen, az utókor számára is, megfelelő szabályozással, anyagi támogatással, szakmai segítségnyújtással, ismeretterjesztő munkával és az ezt segítő kiadványokkal, kiállításokkal.

A pályázatok útján nyújtott célzott támogatás nagy segítséget jelent a védett épületek tulajdonosainak, mivel az értékőrző munkálatok a tulajdonos részéről az átlagos felújításokhoz képest jelentős anyagi áldozatvállalást, a tervező és a kivitelező részéről különleges szaktudást igényelnek. Ezek a támogatási formák lehetőséget adnak arra, hogy az anyagi támogatáson túl, a pályázatok kiírói magas szintű szakmai ismeretekkel rendelkező munkatársai révén, hatékony segítséget nyújtsanak e munkák tervezése és megvalósítása során, egyben figyelemmel kísérjék, és ellenőrizzék a szakszerű értékőrző felújításokat.

A történeti épületek tulajdonosai, akár magánemberek, akár intézmények, általában nem rendelkeznek azzal a pénzüsszeggel, amelyből épületeik értékőrző helyreállítását saját maguk meg tudnák oldani. Természetesen a fővárosi önkormányzat sem vállalhatja magára mások tulajdonában álló ingatlanok felújítását. A pályázók felújítási terveik megvalósításához támogatást kaphatnak, tehát a munka bekerülési összegének egy bizonyos részét. Az értékőrző felújításokhoz a pályázóknak a saját anyagi forrásaikat is igénybe kell venniük, azonban nem kell azt érezniük, hogy magukra volnának hagyva, a közösség számára is fontos értékőrző munkájukban.

Eddigi tapasztalatok alapján megállapítható, hogy a pályázati rendszer a támogatásra szánt összeg akár négy-hatszorosát is képes megmozgatni és a város karakterét meghatározó épületek megújulásának szolgálatába állítani. A felújított épület saját vagyonnövekedése pedig – pl. homlokzat-felújítás esetén – az eredeti támogatási összeg többszörösét is kiteheti, mivel a rendbe hozott épületekben a lakások értéke természetes módon nő meg. További kedvező jelenségnek tekinthető az a felújítási hullám, melyet egy-egy fővárosi támogatás segítségével történt épület-felújítás vált ki a szűkebb környezetében.

A korábbi években az önkormányzat teherviselő képességének megfelelően, csak szerényebb keretösszeget tudott az értékőrző felújítások támogatásra fordítani. Akkor egyes épületrészek, kapuk, épületdíszek felújításának támogatása és a szakaszolható munkák segítése került előtérbe. Az elmúlt három évben azonban, a több mint hatszorosára megnövelt, vissza nem térítendő támogatásként adható évi kb. 500 millió Ft-os keretösszeg lehetővé tette, hogy a korábbi kisebb munkákkal ellentétben, a pályázatok hívó szavára az összefüggő nagyobb egységek, jelentősebb iparművészeti értékek, teljes homlokzatok újulhassanak meg.

Az elmúlt több mint húsz évben folyamatosan, a város egészére vonatkozóan az építészeti örökség helyreállítását, kizárólag a Fővárosi Önkormányzat támogatta. 2013-2016 között két támogatási formát kínált az örökségvédelem alatt álló épületek felújításának segítésére. A Műemléki Keret lehetővé tette, hogy az örökségvédelem bármely szintjén (országos, fővárosi, kerületi) védelemben részesülő épület tulajdonosa támogatást kérjen az építészeti értékek megőrzéséhez. Így a műemléki védelmet élvező, műemléki jelentőségű területeken álló épületek vagy a fővárosi és kerületi szinten védett épületek is részesülhettek támogatásban. Az Építészeti Értékvédelmi Támogatás kifejezetten a fővárosi önkormányzat által védett épületek felújításának az ösztönző rendszere volt, szintén az építészeti értékek megőrzéséhez nyújtott segítséget. 2017-től a korábbi támogatási formákat egybe foglaló, az aktuálisan beérkező igényekhez rugalmasan alkalmazható, Építészeti Örökségvédelmi Támogatás címmel, egy pályázat keretében nyújt segítséget az örökségvédelem alatt álló épületek tulajdonosainak értékőrző felújításaikhoz.

Hiszünk benne, hogy csodálatos Fővárosunk épített örökségének megújítása közös erővel, a polgárok és az önkormányzatok szakmai együttműködésével és anyagi összefogásával, mindannyiunk, illetve az utánunk jövő nemzedékek örömeire és büszkeségére lépésenként valósággá válik.

Kérem, ismerjék meg eredményeinket, visszatérő kincseinket.

Mártonffy Miklós
főépítész

Municipal support for preserving the architectural heritage of Budapest 2013-2016

The appearance of Budapest, adored by all of us, is undoubtedly a result of the numerous eclectic buildings that have characterised the inner districts since the end of the nineteenth century. There are outstanding and remarkable arts of work among them as well, but the majority of the buildings are hardly noticeable on their own. Even so, they would be greatly missed if they disappeared, as the atmosphere of the city is characterised to a great extent by their combined appearance. The Municipality of Budapest therefore protects many buildings and building complexes locally in order to ensure that the architectural values and characteristic cityscape will remain, not only for today's, but for future generations as well, with proper regulation, financial and professional support and educational work, and with publications and exhibitions to support them.

The targeted funding provided via tenders represents a great help for the owners of the protected buildings, as the value preservation works would require a significant financial commitment from their owners and designers and contractors with special expertise, if compared to regular renovation works. These forms of support make it possible for the body publishing the tender, over and above the financial support, to provide effective help during the design and implementation of such works via their highly qualified and experienced employees and, at the same time, to monitor and review the professional nature of the value-preserving renovation works.

The owners of historic buildings, whether private individuals or institutions, generally do not have the necessary funds to implement the value-preserving renovation of their buildings. Most certainly, the Municipality cannot take over the renovation of buildings owned by other persons on its own, either. The applicants may receive support for the implementation of their renovation ideas, i.e. a certain part of the cost of the works. Applicants must also use their own funds for the value-preserving renovations; however, this way, they can feel that they are not left alone in their value-preserving work, which is also important for the community.

Based on our previous experience, it can be said that the tender system can allocate four to six times the amount earmarked for support for the renovation works of the dominant buildings of the city. The renovated building's own increase in value can multiply the original support; for example, in the case of renovating facades, because the value of apartments in renovated buildings will of course increase. The trend to renovate, triggered by municipal support in their near neighbourhood, can also be considered a favourable circumstance.

In previous years, the Municipality, in line with its load-bearing capacity, could only allocate a smaller budget for the support of value-preserving renovations. At that time, support for the renovation of particular parts of buildings, gates, building ornamentation and works that could be divided into parts or phases was the focus. In the past three years, however, the budget that could be granted as non-repayable support (approx. HUF 500 000 000) grew more than six-fold, allowing the renovation of greater units, significant works of art and entire facades when compared to the previous smaller works.

In the past twenty years, the restoration of the architectural heritage was supported exclusively by the Municipality of Budapest. Between 2013 and 2016, two methods of support were available for funding the renovation of buildings subject to heritage protection. The Historical Building Conservation Funds enabled the owner of a building subject to any kind of heritage protection (national, capital and district) to apply for support for the preservation of items of architectural value. This way, buildings located in historic conservation areas subject to heritage protection and those buildings protected at capital or district level could also receive support. Support for Architectural Conservation served as the incentive system for the renovation of buildings protected by the Municipality of Budapest, and also provided financial support for the preservation of architectural assets. From 2017, the Municipality provides support in the framework of the tender under the title Support for Architectural Heritage Protection, embracing the previous methods of support and adaptable to the particular needs of the value-preserving renovations of the owners of the buildings subject to heritage protection.

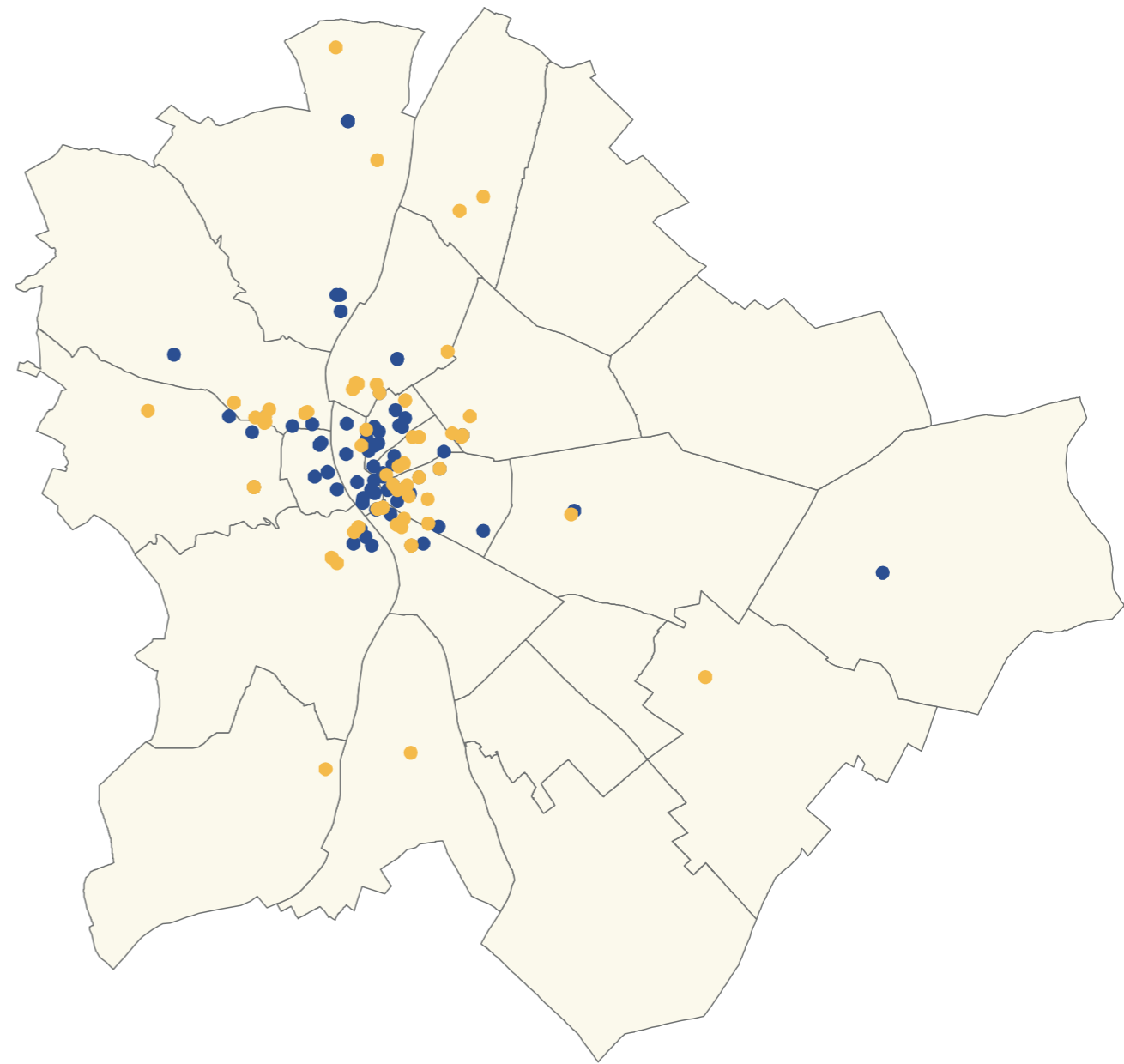
We believe that the renovation of the architectural heritage of our wonderful Capital can take place step by step, by joining forces with the professional and financial cooperation of citizens and the municipalities, for our delight as well as that of future generations.

Please welcome our results and the returning treasures.

Miklós Mártonffy

Chief Architect

- *Műemléki Keret pályázatok (rövidítve: MK)*
- *Építészeti Értékvédelmi Támogatás pályázatok (rövidítve: ÉÉT)*

10

VI.

HAJÓS UTCA 32.

Szecessziós homlokzat felújítása
Renovation of Secessionist facade

MK2015

Az 1904-ben épült, feltűnően részletgazdag lakóház építészei Román Miklós és Málnai Béla, előbbi később premodern, illetve modern épületeiről vált híressé. A szecessziós formavilág ilyen magabiztos és érett használata megdöbbentő annak fényében, hogy Málnai mindössze 25 éves volt az épület tervezésekor, amely egyik első megépült munkája. Az épületen közreműködő egyéb művészek és iparosok szintén magas minőségben dolgoztak, az ólombetétes ablakok, fali üvegmozaikok Róth Miksa műhelyét dicsérik. A földszinten üzlethelyiség, az emeleteken lakások, a legfelső szinten fényképész műterem lett kialakítva. Az építészek kötődését jelzi, hogy a felső szinten kialakított stúdióba az első bérlő után maguk költöztek be. Itt működött 1909 és 1912 között Haász és Málnai építészirodája, ahol a Ház című folyóirat szerkesztése is folyt. Az épület története azonban sajnos nem folytatódott ilyen szépen, az 1981-ből származó archív felvételen a ház már teljesen lepusztult állapotát mutatja, hasonló, mint 2017-ben, a felújítás megkezdésének évében.

The residential building, remarkably rich in detailing, was built in 1904 based on the designs of architects Miklós Román and Béla Málnai. Miklós Román later became famous for his premodern and modern buildings. The confident and mature use of Secessionist design is surprising in the light of Málnai being only 25 years old when he designed the building, which is one of his first works ever built. The other artists and craftsmen cooperating in the construction also worked to high-standard of quality. The lead-glass windows and the wall mosaics are the work of Miksa Róth. The ground floor was designed as business premises, with apartments on the first floor and a photographer's atelier on the top floor. The architects' connection with the building is shown in the fact that, after the first tenants, the architects themselves moved into the studio on the top floor. The architectural office of Haász and Málnai operated here between 1909 and 1912, and the journal under the title "Ház" (House) was edited here at the same time. However, the story of the building did not continue in the same positive manner, as the house is shown in a completely delapidated condition in an archive record from 1981, more or less the same as in 2017, the year when the renovation works started.

11

A szimmetrikus attikafalról annyi volt megállapítható, hogy az eredeti végződése hiányzik. Habár a felújítás tervezési fázisában ennél tovább nem jutottak, sok lelkes közreműködő segítségével mégis sikerült az attikavégződést egy időközben előkerült tervből kikövetkeztetni és visszaállítani. Az attikafalon egy épületdísz nyomát is fel lehetett fedezni, ami az épületen látható analógiák felhasználásával került helyreállításra. A részletek gondossága és rafinált átgondoltsága az egész épületen kívül-belül nyomon követhető, amelyet a kivitelezők ritkán látott szakmai alázatának köszönhetően a felújítás újból láthatóvá tett.

Kiemelt közreműködők: kivitelezés:
Dremmel Gábor, Ammonites 2004 Kft. /
Szűcs László szobrászművész-restaurátor /
Lampert Rózsa - Főpolgármesteri Hivatal

All that could be determined from the symmetric parapet wall was that the original end of it was missing. Although the designers could not get any further with this in the design phase of the renovation, they still managed to identify and restore the end of the parapet wall from a design found in the meantime with the help of many enthusiastic contributors. The sign of an architectural ornament can also be seen on the parapet walls, which has been restored by using the analogies of the building. The richness of the detailing is a characteristic of the entire building, which, thanks to the seldom-seen professional humbleness of the builders, can be seen once again after the renovation.

*Prepared by: construction works:
Gábor Dremmel, Ammonites 2004 Kft. /
László Szűcs sculptor-restorer /
Rózsa Lampert - Mayor's Office*

V.

SEMMEIWEIS UTCA 9.

Szecessziós homlokzat felújítása Renovation of Secessionist facade

MK2015

A hangulatos belvárosi utca egyik legszebb épülete 1905-ben épült, szecessziós stílusban. A borkereskedő tulajdonos, Engel Mihály után Engel-bérháznak is nevezett épületet Vidor Emil építész tervezte, aki Ybl Miklós irodájában is dolgozott, és olyan kimagasló alkotások fűződnek a nevéhez, mint a Magyar Szecesszió Háza, ismert Bedő-ház vagy a Palatinus házak. A részletgazdag, növényi ornamentikával és domborművekkel díszített, oromzattal hangsúlyozott homlokzat kiemelkedő építészeti színvonalú. Egykori szépsége ugyan a romos felszín alatt is sejthető volt, a látvány és a rossz műszaki állapot azonban sürgetővé tette a felújítást. A hiányzó vakolat és az elpusztult díszek rekonstruálása mellett a támogatás segítségével teljeskörű helyreállítást végeztek az épületen, amely ismét elsőrangú megjelenésével hívja fel magára a figyelmet.

One of the most appealing buildings in the cosy downtown street was built in 1905 in Secessionist style. The building, also called the Engel apartment-house named after its owner, wine-trader Mihály Engel, was designed by architect Emil Vidor, who also worked in the office of Miklós Ybl, and such impressive buildings are connected to his name as the Bedő house, also known as the House of Hungarian Secessionism, or the Palatinus houses. The façade, rich in detail, with plant ornamentation and reliefs and emphasised with gables, is of outstanding quality. Its former beauty could be suspected under the ruined surface; however, the unpleasant sight and its poor technical condition made the renovation urgent. Besides reconstructing the missing plaster and the ruined ornamentation, with the help of the financial support a complete renovation was carried out on the building, which once again attracts attention with its first-class appearance.

VI.

HAJÓS UTCA 41.

Szecessziós homlokzat felújítása
Renovation of Secessionist facade

MK2016

A Hajós utca impozáns bérházsorának egyik különleges eleme a 41. szám alatti épület. A harmonikus homlokzaton a bordás vakolat-struktúra vagy a szokatlan módon két darab felirat tűnik fel először. A felső szinten a „Tlach és Kleil rézműves raktára” szöveg olvasható, az első emeleti „Finger és fia” felirat viszont csak a vakolatnyomokból volt kikövetkeztethető. A szövegek a 20. század elején itt működő Finger cég rézáruüzletére utalnak. A vakolatok, épületdíszítések pusztulása komoly veszteségeket okozott. Például a zárterkély sarkain lévő rögzítőtűskék nyoma jelezte, hogy itt egykor épületdísz volt, ám nem volt egyszerű a döntés arról, hogy mi kerüljön vissza. Végül a ház elemkészletéből a rózsamotívumot jelenítették meg. Az épület felújított látványában talán visszaadja Fischer József és Scheer Isidor építészek munkájának értékeit.

One of the most special elements of the impressive series of apartment houses in Hajós utca is the building at No. 41. The first to pop into our eyes is the ribbed plaster structure and the unusual two signs on the harmonious façade. The sign “The warehouse of coppersmiths Tlach and Kleil” is placed on the top level; however, the sign “Finger and Son” on the first-floor level could only be made out from the traces of plaster. The texts refer to the copperware shop goods here by the Finger company at the beginning of the 20th century. The destruction of the plasterwork and architectural ornaments caused great damage. For example, the marks of the fastening spikes on the corners of the close balcony showed that there was once an ornament, and it was not easy to decide what should be put back. Finally, a rose motif was chosen to be displayed from the set of elements appearing on the house. Maybe now, in its renovated condition, the building represents the values of the work of architects József Fischer and Isidor Scheer.

16

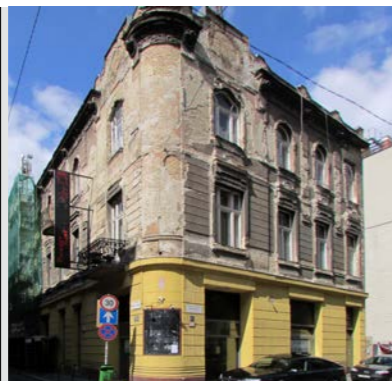
17

VI.

HAJÓS UTCA 31.

Szecessziós homlokzat felújítása
Renovation of Secessionist facade

MK2014

18

A Hajós utcai, főváros által támogatott homlokzatfelújítások sorában első volt a Műemléki Keret 2014-en pályázó 31. szám alatti lakóház. Az L alakú saroképület állapota nagyon lepusztult volt, főleg a sarokív felületén, ahol vakolat szinte egyáltalán nem maradt. Szerencsére az épületen található kisebb díszítőelemekből, szecessziós növényi motívumokból, ablakkeretezések közül mindenhol megmaradt legalább egy-egy mintadarab, aminek segítségével a többit rekonstruálni lehetett. Az attikán azonban a négy helyen megjelenő nagyobb díszítésből csak a tartóvasak maradtak fenn. Archiv felvételek, illetve terv hiányában az a döntés született, hogy a sarki részen lévő két darab attikadísz helyén egy vasmacska motívum kerül elhelyezésre. Talán a mai kor is hagyhat finom jelet, az egyébként az eredetinek megfelelő formában helyreállított homlokzatot.

The residential house at No. 31 was first in the line of façade renovations in Hajós utca, supported by the Municipality of Budapest under Historical Building Conservation Funds 2014. The L-shaped corner building was extremely run-down, especially regarding the surface of the corner, where there was hardly any plaster left. Fortunately, at least one example of all smaller ornaments of the building, Secessionist plant motifs, and window frames remained, with the help of which the rest could be reconstructed. However, only the steel beams remained from the bigger ornaments sited in four places along the parapet wall. In the absence of archive records or designs, an anchor motif was chosen to be displayed in place of the two parapet wall ornaments at the corners. Maybe these modern times can also leave a mark on the façade, otherwise restored to an appropriately original condition.

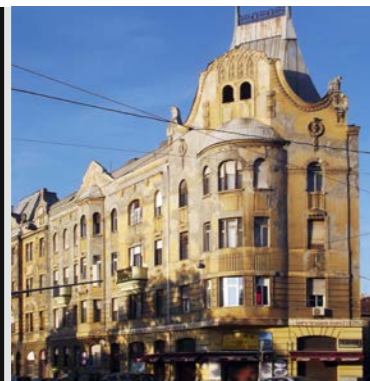
19

VIII.

FIUMEI ÚT 14.

Szeecessziós homlokzat felújítása
Renovation of Secessionist facade

MK2015, ÉÉT2016

A Fiumei út és a Festetics György utca forgalmas csomópontjánál elhelyezkedő épület 1907-ben épült szecessziós stílusban, Fodor Gyula tervei alapján. Finoman kidolgozott szecessziós részletképzései, mint a növényi sorminták, marabu domborművek, bordás- illetve sima vakolatstruktúrák váltakozásai mutatják, hogy nem csak a szűken vett Belvárosban található különleges építészeti értékeket. Ezen értékeknek azonban sokkal szembevetőbb volt, mint oly sok más épület esetén is, a ház lepusztult állapota, a vakolathiányok és a földszinti sáv rendezetlen szerelvényei. A társasház a 2015-ös Műemléki Keret segítségével állította helyre a Fiumei úti homlokzatot, majd a 2016-os Építészeti Értékvédelmi Támogatással folytatódott a felújítás a Festetics utcai homlokzattal. Így ma az épület hajdani szépségében látható.

The building, located at the busy intersection of Fiumei út and Festetics György utca, was built in 1907 in Secessionist style, based on the designs of Gyula Fodor. Its finely-crafted Secessionist details, as the examples of plant patterns, marabou reliefs and ribbed and plain plaster structures show that special architectural values cannot only be found in the city centre. However, the ruined condition of the house, the missing plaster and the disarrayed fittings of the ground floor level were much more blatant than these values, the same as in the case of many other buildings. The condominium restored the façade in Fiumei út with the help of the Historical Building Conservation Funds of 2015, and the renovation continued with the Support for Architectural Conservation of 2016 with the façade in Festetics utca. In this way, the building can be seen in its pristine beauty once again.

20

21

V.

BELGRÁD RAKPART 17.

Szecessziós homlokzat felújítása
Renovation of Secessionist facade

MK2014

A pesti Duna-part térfalának jellegzetes eleme a szecessziós stílusú, franciaudvaros kialakítású épület. A mozgalmas homlokzatú, elegáns lakóház padlásterére a levéltári tervek szerint egykor a Magyar Amateur Fényképezők Országos Egyesületének adott otthont, amelynek tagjai között szerepelt többek között Eötvös József, Konkoly-Tege Miklós, Teleki Sándor és Esterházy Miklós is. A kiemelkedő építészeti színvonalú épület elhanyagolt látványt nyújtott bepiszkolódott, hiányos vakolatával, sérült díszítőelemeivel. A pályázat felhasználásával azonban kivételes szépségű épület újult meg a város e hangsúlyos, a dunai panorámában is megjelenő pontján.

A typical element of the façade along the bank of the Danube on the Pest side is the building in Secessionist style established with a French courtyard. The loft of the elegant residential building with a dynamic façade served as the home of the Hungarian Amateur Photographers Association, according to the designs in the archives, the members of which also included József Eötvös, Miklós Konkoly-Tege, Sándor Teleki and Miklós Esterházy, amongst others. The building of outstanding architectural quality looked quite neglected, with its dirty and incomplete plaster and damaged ornamentation. However, with the help of the tender, an outstandingly beautiful building was renovated in this central part of the city, which is also part of the Danube panorama.

22

Az építetőjéről „Goldscheider-házként” is ismert lakóház Román Ernő és Román Miklós tervei alapján épült a 20. század elején. A szecessziós stílusú homlokzat zárterkéllyel tagolt, aszimmetrikus oromzattal koronázott. A leromlott állapotú épület vakolatát szinte teljes felületén elvesztette, a barnára mázolt műkő lábazat pedig pótlásra, tisztításra szorult. Az egykori gazdag ornamentika rekonstruálása archív tervek hiányában nehéz feladat volt, a díszek helyreállítása a fennmaradt motívumok alapján történt. A támogatás révén végül a belváros újabb különleges megjelenésű épülete született újjá.

The residential building also known as the "Goldscheider house," on account of its owner, was built based on the designs of Ernő Román and Miklós Román at the beginning of the 20th century. The Secessionist façade of the house is divided by a closed balcony, with an asymmetric gable on top. The ruined building lost its plaster from almost the entirety of its surface, and parts of the brown-painted concrete brick plinth were in need of repairs and cleaning. The reconstruction of the once rich ornamentation was a difficult task in the absence of any archive designs; the ornaments were restored based on the remaining motifs. Due to the support, another special building of the city could finally be revived.

23

VII.

SÍP UTCA 7.

Szecessziós homlokzat felújítása
Renovation of Secessionist facade

ÉÉT2016

I.

SZILÁGYI DEZSŐ TÉR 1.

Historikus homlokzat felújítása
Renovation of historic façade

MK2015-2016

A város egyik hangsúlyos pontján található épület három homlokzatával a Fő utcára, a Szilágyi Dezső térre és a Bem rakparton át a Dunára néz. Az építész – Neuschloss Kornél, korának egyik legfoglalkoztatottabb építésze, többek között a Fővárosi Állat- és Növénykert Elefántházának tervezője – kihasználta a jó adottságokat és egy tekintélyes, szabályos szerkesztésében harmonikus, részleteiben finom kidolgozású lakóépületet tervezett 1898-99-ben édesapjának Neuschloss Miksának és családjuknak. Az épületen megjelenő jón oszlopok, a szigorú rendben sorolódó ablakok, klasszikus motívumrendszerű kő épületszisek fokozzák az épület monumentális hatását, de a felújítás előtti állapotban mindez csak halvány árnyéka volt önmagának. Szerencsére a megrendelői szándék megvolt az igényes felújításhoz és nagyszerű szakembereket sikerült találni mind az előkészítő tanulmányokhoz, szakvéleményekhez, mind a tervezéshez, mind a kivitelezéshez. A homlokzat kontrasztos színezését az archív fotókból is lehetett sejteni, de szondázó falkutatást végeztek az eredeti szín pontos megállapításához. Így találták meg a most látható venyige-fekete falszínt, amelynek megfelelő árnyalatát eltalálni izgalmas kihívást jelentett.

The building, located in one of the key parts of the city has three façades, looking in the directions of Fő utca, Szilágyi Dezső tér and of the Danube through Bem rakpart. The architect of the building (Kornél Neuschloss, one of the most important architects of his age, the designer of the Elephant House at the Budapest Zoo and Botanical Garden, amongst others) took advantage of the good location of the building and designed a harmoniously structured residential building with finely elaborated details in 1898-99 for his father, Miksa Neuschloss, and their family. The monumental effect of the building is further supported by the Ionian columns placed on the building, the windows built in strict sequence and the stone ornaments with classical motifs; however, the building was only a shadow of its former self in its condition before the renovation. Fortunately, the client wished to renovate it to a high standard and great experts were engaged for the preparatory studies, expert opinions, the design phase and also for the renovation works. The contrasting colouring of the façade could also be assumed from archive photographs, but wall inspection using sounding techniques was also performed in order to determine the exact original colour. The current vine-black wall colour was discovered this way and finding the correct shade of the colour meant an exciting challenge.

A felújítást az Örökségvédelmi Hivatal is nyomon követte, segítette. A helyreállítás során az épület visszanyerte az eredeti vakolatstruktúráját is, az alsó két szint kváderein mélyebb, karakteresebb, a felső szinteken lágyabb, visszafogottabb modellációval, amelyek különösen sűrűfényben teszik elevenné az épület látványát. Az értékörző helyreállítás példaértékű a további felújítások számára.

The Office of Heritage Protection also helped and monitored the renovation works. During restoration, the original plaster structure, with deeper contouring on the squared-stone masonry works of the two lower floors and softer contouring on the upper floors, was restored, which gives life to the building, especially in refracted light. The restoration preserving the values of the building will also serve as an example for further renovations.

Kiemelt közreműködők: kivitelezés: Rigel-Art Kft. / Jeszeniczky Ildikó festő-restaurátor művész / Ludányi Gábor szobrász - restaurátor művész / Janotti Judit - Örökségvédelmi Hivatal

Prepared by: construction: Rigel-Art Kft. / Ildikó Jeszeniczky painter-restorer / Gábor Ludányi sculptor - restorer / Judit Janotti - Office of Heritage Protection

V.

FERENCIEK TERE 7-8.

Historikus homlokzat felújítása
Renovation of historic façade

MK2016

Az épület az egykori ferences kolostor helyén áll, a templom déli oldalához csatlakozva. A kolostor-épület lebontása szükségessé vált, ezután épült fel ma is látható formájában a Ferenciek bazára. A többfunkciós épületben bérlakások és üzletek is helyet kaptak a továbbra is működő kolostor mellett. Az 1970-es években az épület szerkezetét veszélybe sodorta az M3-as metróvonal megállójának kiépítése, amely során a sokszor átalakított, vegyes falazat megsüllyedt, megrepedezett. A szerkezeti korszerűsítést követően a Műemléki Keret pályázat segítségével mára az épület mindkét utcai homlokzata megújult. A neoreneszánsz stílusú épület ugyan mértéktartóan díszített, a finoman megmunkált részletek, így például az enyhén íves hajlású, díszműbádóg főpárkány rekonstrukciója azonban nagy szakértelmet igénylő feladatnak bizonyult.

The building stands on a site that once served as the home of a Franciscan monastery, connecting to the southern part of the church. The building of the monastery had to be demolished and the Ferenciek Bazaar was built after this demolition. Apartments for rent and business premises were both established in the multifunctional building, next to the monastery that continued to operate. In the 1970s, the structure of the building was endangered by the establishment of the station on metro line M3, during which the walls, which have been altered many times, sunk and cracked. After the structural modernisation, with the help of the Historical Building Conservation Funds, both facades of the building have been renovated. Although the Neo-Renaissance building was decorated with restraint, the reconstruction of the fine details, such as the ornamented tinned windowsill, meant a task requiring great expertise.

IX.

IPAR UTCA 15-21.

Historikus homlokzat felújítása
Renovation of historic façade

MK2014-2016, ÉÉT2014-2016

30

Az egykori likörgyár épületegyüttese 1910-ben épült Gschwindt György megrendelésére, amikor a város gyors terjeszkedése miatt a mai Corvin Mozi helyén működő gyárat kitelepítették. A belső udvari létesítmény volt a szesz-élesztő likőr-és rumgyár épülete, az utcafronti részben pedig a dolgozók bérlakásai és irodák kaptak helyet. A hatalmas bérházat a Lechner Ödön mellett is dolgozó Habicht Károly tervezte, eklektikus stílusjegyeket hordozó klasszicizáló stílusban. A nagyméretű, impozáns megjelenésű homlokzat az építés óta nem esett át komolyabb felújításon, így az épületen elsősorban a karbantartás hiánya okán fellépő problémák jelentkeztek. A sok helyen hiányos vakolat, tagozatok és díszek helyreállítását megkönnyítette a ritmikus homlokzati kialakítás: a díszítőelemek ismétlődése révén a hiányzó motívumok mintavétellel pótolhatók voltak.

The building complex of the old liquor factory was built in 1910, based on the order of György Gschwindt, when the factory operating on the site of today's Corvin Cinema was relocated due to the rapid expansion of the city. The internal courtyard facility was the building of the liquor-yeast, liqueur and rum factory, and the tenement apartments of workers and the offices were located in the street-side part of the building. The giant tenement house was designed by Károly Habicht, also working with Ödön Lechner, in classicist style with eclectic features. The huge impressive-looking façade had not been renovated since it was built and so problems with the building mainly occurred due to the lack of maintenance works. The restoration of the plaster, dividers and ornaments missing in many places was facilitated by the rhythmic façade structure: due to the repetition of ornamental elements, the missing motifs could be replaced with samples.

31

XI.

BARTÓK BÉLA ÚT 1.

Historikus homlokzat felújítása
Renovation of historic façade

ÉÉ2015-2016

A Gellért tér és a Bartók Béla út találkozásánál álló, városképi szempontból meghatározó saroképület az 1900-as évek elején épült. Későeklektikus és neobarokk stílusjegyei, íves párkányai és a mozgalmas, gazdagon díszített homlokzatai igazán méltóvá teszik frekvenciált helyzetéhez. A felújítás előtti leromlott állapotával azonban hosszú évekig kilógott az időközben egyre dinamikusabban fejlődő környezetéből. Nagy eredmény, hogy a felújítás során az élhomlokzat sarokerkélye és tartókonzoljaik archív fotók alapján rekonstruálva lettek. Az egyenként 160 kg-os, díszes gipszkonzolkok rögzítése nagy kihívást jelentett a kivitelezőknek. Az építéskori állapotában egy sarokkupola is díszítette a házat, amely nem került visszaállításra, ám egyes konzolkok és az élhomlokzati stukkódísz rekonstruálására a közeljövőben remélhetően sor kerül.

The imposing building of the cityscape, located at the corner of Gellért tér and Bartók Béla út, was built in the beginning of the 1900s. Its late eclectic and Neo-Baroque features, curved window sills and dynamic, richly decorated facades make it worthy of its busy location. However, in its condition prior to the renovation, the building was the odd one out in its increasingly dynamically developing neighbourhood. It is a great achievement that the corner balcony and brackets of the façade have been reconstructed during the renovation based on archive photographs. Fixing the 160 kg decorated gypsum consoles meant a great challenge for the builders. Originally, the building was also decorated by a corner dome, which has not been restored, but it is hoped that some consoles and the stucco ornaments of the edge façade will be reconstructed in the near future.

VII.

KLAUZÁL UTCA 26-28.

Historikus homlokzat felújítása
Renovation of historic façade

MK2015

34

Az Erzsébetváros szívében, műemléki jelentőségű területen elhelyezkedő lakóház 1912-1913-ban épült Répássy Aladár tervei alapján. A mozgalmas tömegű, szimmetrikus szerkesztésű homlokzat vakolat- és téglarchitektúrás, az eklektikus városszövet értékes példája. Az egykor impozáns látványt nyújtó épület azonban életveszélyessé vált: a kő erkélykorlátok nagy része hiányzott, a mellvédek maradványait sok helyen kidőlés fenyegette, helyreállítása komoly szerkezetmegerősítési feladatot jelentett a kivitelezők számára. A meglazult vakolat és a klinkertéglás felületek jelentős része szintén sérült volt, az évek során lerakódott szennyeződés pedig elfedte a homlokzat egykori szépségét. A Műemléki Keret segítségével történő felújítást követően egy teljesen új épület látványa tárult elénk, amely ismét méltóvá vált környezetéhez.

The residential building, located in the heart of Erzsébetváros in a historical conservation area, was built in 1912-13 based on the designs of Aladár Répássy. The symmetrically structured façade is of plaster and brick architecture and is a valuable example of the eclectic cityscape. However, the once impressive building became a threat to life: the majority of the stone balcony railings were missing and the remaining parts of the balustrades were almost falling down – their restoration meant a challenging structural reinforcement task for the builders. A significant proportion of the loosened plaster and surfaces coated in clinker bricks was also damaged, and the dirt piled up during the years covered the original beauty of the façade. After the renovation took place with the help of the Historical Building Conservation Funds, a completely new building could be seen, which was once again worthy of its surroundings.

35

VIII.

SZENTKIRÁLYI UTCA 10.

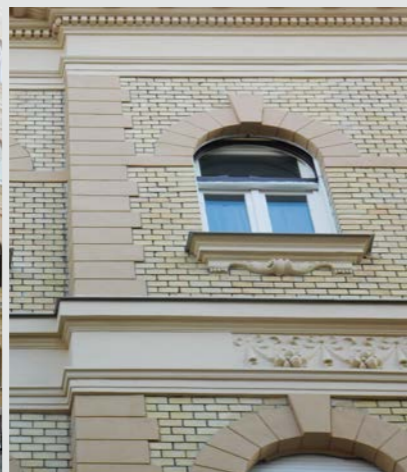
Historikus homlokzat felújítása
Renovation of historic façade

MK2015, ÉÉ2015

A koraeklektika jegyében, a 19. század végén épült lakóház a józsefvárosi palotanegyed értékes eleme. Érdekes, hogy szomszédjában, a Szentkirályi utca 8. szám alatti épületben működött Stühmer Frigyes méltán híres csokoládégyára. A környék színvonalas építészeti arculatához kiválóan illeszkedik a harmonikus szerkesztésű homlokzat, amely azonban építészeti értékeinek csupán az emlékét őrizte. Az eredetileg részletgazdag homlokzat nagyon rossz állapotba került, az ablakok díszítései, a tagozatok, a frízek és a díszkonzolok sérültek vagy hiányosak voltak. A vakolat szinte a teljes felületen hiányzott, a homlokzat kráterszerű mélyedései pedig vélhetően az egykori harcok nyomai. A támogatás segítségével megvalósult felújítás révén a finoman kidolgozott díszek ismét láthatóvá váltak, kiemelve a homlokzat visszafogott szépségét.

The building built in early eclectic style at the end of the 19th century is a valuable element of the Palace Quarter of Józsefváros. An interesting fact related to the building is that the renowned chocolate factory of Frigyes Stühmer operated in the neighbouring building, at Szentkirályi utca 8. The harmoniously structured façade of the building fits well into the high-quality architectural image of the neighbourhood, which, however, was only preserving the memories of its original architectural values. The façade (originally richly detailed) was in a very bad condition; the ornamentation of the windows, the dividers, frieses and decorative brackets were all damaged or incomplete. The plaster was missing on almost the entire surface of the walls, while the crater-like deformations of the façade presumably mark the battles of previous decades. Due to the renovation implemented with financial support, the finely detailed ornamentation, highlighting the modest beauty of the façade, can once again be seen.

VII.

JÓSIKA UTCA 25.

Historikus homlokzat felújítása
Renovation of historic façade

ÉÉ2015

38

Az egykori lövőházzról elnevezett Lövölde tér közelében áll az eklektikus stílusú, Mezey Sándor által tervezett épület. A századfordulón megépült lakóház megrendelője Fischer Ignác volt, a herendi porcelángyártást felvirágoztató Fischer Mór rokona, aki szintén majolikagyártással foglalkozott. A különleges megjelenésű, díszes oromzatú épületen a késő eklektika elemei keverednek a magyaros szecesszió és a romantika stílusjegyeivel. A vakolat- és téglarchitektúrás homlokzat sérült felületeit, a művesen megmunkált erkélyek hiányzó díszait javítani, pótolni kellett. Az Építészeti Értékvédelmi Támogatás segítségével az épület kimagasló építészeti értékei visszanyerték eredeti formájukat. Fővárosi támogatás keretében a kapualj már korábban megújult, így reméljük, hogy a felemelő eredmények után a gyönyörű belső udvar rendbetételére is sor kerül.

The building, built in eclectic style and designed by Sándor Mezey, is located near Lövölde tér, named after the old shooting gallery. The client ordering the house, built at the turn of the century, was Ignác Fischer, a relative of Mór Fischer, who brought success to the china manufacturing of Herend and who was also involved in faience manufacturing. The features of the late eclectic style are mingled with the Hungarian Secessionist and romantic styles on the special building, which has a richly decorated gable. The damaged surfaces of the façade with plaster and brick architecture, as well as the missing ornamentation of the finely crafted balconies, had to be repaired and replaced.

With the help of the Support for Architectural Conservation, the building outstanding architectural assets were restored to their original condition. The doorway of the building has already been renovated with the help of earlier funding from the Municipality of Budapest; as such, after these uplifting achievements, we hope that the beautiful internal courtyard can also be renovated.

39

VIII.

PUSKIN UTCA 19.

Historikus homlokzat felújítása
Renovation of historic façade

MK2015

A Nemzeti Múzeum közvetlen szomszédságában, a józsefvárosi palotanegyedben található saroképület 1901-ben épült. A díszes homlokzatú bérpalota építtetője a kor egyik legsikeresebb hazai vállalkozója, Gschwindt György volt. Vagyonára az apja által alapított, egykor a mai Corvin mozi helyén működő, később az Ipar utca 15-21. számú épületbe áthelyezett szesz- és likörgyár vezetőjeként tett szert. A közismerten zenekedvelő építtető kérésére az épületben zenetermet is kialakítottak, ahol gyakran rendeztek hangversenyeket. A neogótikus stílusú palota kő díszítményeinek, elpíszkolódott vakolatának és dekoratív fa elemeinek helyreállítása aprólékos, időigényes munka volt, amely a Műemléki Keret pályázata segítségével valósult meg. A felújításnak köszönhetően a különleges tömegformálású, historizáló épület újra eredeti pompájában látható.

The corner building, located in the Palace Quarter of Józsefváros, in the immediate neighbourhood of the Hungarian National Museum, was built in 1901. The owner of the tenement palace of apartments, with its decorated façade, was one of the most successful Hungarian entrepreneurs, György Gschwindt. He gained his wealth as the manager of the liquor factory established by his father (which once operated where today's Corvin Cinema now stands), and later relocated to the building at Ipar utca 15-21. At the request of the owner, who was known to love music, a music room was also established in the building, and concerts were frequently held there. The restoration of the stone ornaments, dirty plaster and decorative wooden elements of the Neo-Gothic palace was time-consuming work, implemented with the help of Historic Building Conservation Funds. Thanks to the renovation, the specially built historic building is shining in its pristine beauty once again.

XII.

KISS JÁNOS ALT. U. 55-57-59.

Népi szecessziós homlokzat felújítása
Renovation of Art Nouveau façade

MK2013-2016, ÉÉT2013-2015

Az utcában nagy volumenű, két évtizede zajló felújítás keretében születnek újjá a neves építész, Medgyaszay István által tervezett épületek. A lakóházak értékei a részletgazdag formálásban rejlenek: a minőségi anyagok, a különlegesen formált mellvédek, a lépcsőházi bejáratok feletti színes sgraffitók és a különlegesen strukturált homlokzatfelületek jellegzetesen egyedi megjelenést kölcsönöznek az épületegyüttesnek. A homlokzat váltakozó, mintás-sima felületképzése csak egyedi technikával, speciális vakolatreceptúrával volt rekonstruálható. A mellvédek magukon viselik az építész legfőbb elveit: a modern szerkezetiséget, és a magyar nép művészetéből eredő motívumok következetes használatát. A sgraffitókön szintén a népi hagyományból táplálkozó, a vidéki munkákat ábrázoló jelenetek láthatók. Az évenként visszatérő támogatások révén valósulhatott meg a mára szinte teljeskörű, szakaszonként haladó helyreállítás.

The buildings designed by the renowned architect István Medgyaszay are being revived as part of a two-decade, large-scale renovation in the street. The value of the residential buildings lies in the richness of their detail; the high-quality materials, specially formed balustrades, the colourful sgraffitos above the entrances of the staircases and the specially structured surfaces of facades bring a characteristically unique appearance to the building complex. The varied, patterned-plain surface of the façade could only be reconstructed through a unique technique, using a special plaster recipe. The main principles are clearly manifested in the balustrades: a modern structure and the consistent use of motifs originating from Hungarian folk art. Scenes originating from folk traditions, showing types of rural work, can also be seen on the sgraffitos. The complete, phase-by-phase restoration could be implemented with the help of the support granted each year.

42

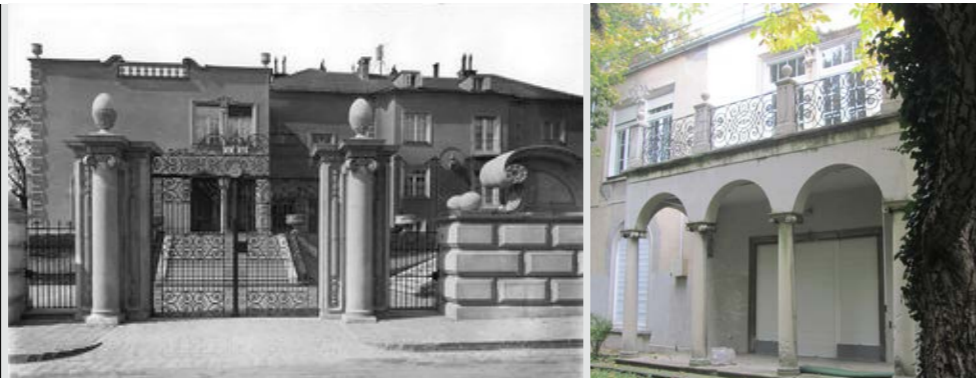
43

II.

GARAS UTCA 8-10.

Historizáló homlokzat felújítása
Renovation of historic façade

MK2015-2016

44

A Budapest lelegegásabb villanegyedeként ismert Rózsadomb dél-nyugati határánál fekszik a frekvenciát elhelyezkedése ellenére is csendes Garas utca. A századfordulós villák egyike az 1922-ben épült, 8-10. szám alatti épület, amelyet a kor neves építésze, Málnai Béla tervezett. A Lechner Ödön és Lajta Béla tanítványként kezdő építész elismert, modern szellemiségű alkotásai mellett egy időben visszanyúlt a historizáló formavilághoz. A stílusváltás jegyében épült a tetőteraszos, kő- és műkő keretozésekkel gazdagon díszített villa. Az építető Kardos M. Lajos szappangyáros volt, aki lányának szánta nászajándékul a házat. A pályázatok során megújult a homlokzatvakolat és a díszes kőelemek, az előlépcső, illetve a házzal egységet alkotó kertépítészeti alkotások. Az épület időtálló eleganciája a felújításnak köszönhetően még figyelemfelkeltőbb.

Garas utca, a quiet street in spite of its busy location, is sited at the south-western border of Rózsadomb, also known as Budapest's most elegant villa quarter. One of the villas built at the turn of the century is the building at No. 8-10, constructed in 1922 and designed by a renowned architect of the era, Béla Málnai. The architect, who was starting off his career as a pupil of Ödön Lechner and Béla Lajta, also used elements of historical design during some phases of his career besides his renowned modern buildings. The villa, with a roof-balcony that is richly decorated with stone and terrazzo frames, was built in the spirit of this change of style. The owner of the building was soap manufacturer Lajos M. Kardos, who intended to give the house to his daughter as a wedding gift. Owing to the tender, the plaster of the façade, the stone ornaments and the works of garden architecture made in a style consistent with that of the house have been renovated. The timeless elegance of the building is even more apparent thanks to the renovation.

45

V.

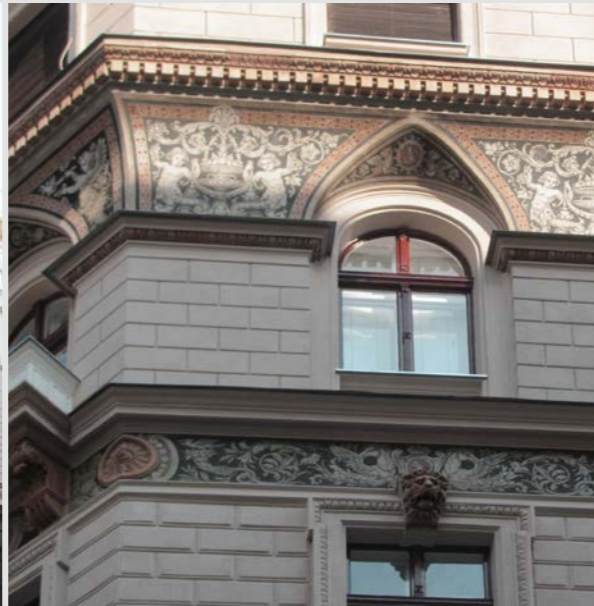
AKADÉMIA UTCA 11.

Historikus homlokzat felújítása
Renovation of Secessionist facade
MK2013

Az Akadémia utca és a Széchenyi utca sarkán álló lakóház Kallina Mór tervei szerint épült 1879-ben neoreneszánsz jegyeket mutató, eklektikus stílusban. Az épület fő látványossága a sgraffitóval díszített, íves párkány. Az Akadémia utcai homlokzat korábban helyreállításra került, másik oldali homlokzatának lepusztult állapota így azonban még feltűnőbbé vált. A Műemléki Keret pályázat segítségével a bántó vakolathiányok és a hiányzó díszítések pótlásra kerültek a Széchenyi utcai homlokzaton is, ezáltal az épület egésze visszanyerhette eredeti, karakteres szépségét.

The dwelling building designed by Mór Kallina, located at the corner of Akadémia utca and Széchenyi utca, was built in 1879 in eclectic style with neo-Renaissance features. The main attraction of the building is the curved windowsill, decorated with sgraffito. The Akadémia utca façade was renovated before; however, the ruinous state of the façade of the other side of the building became much more prominent in this way. With the help of Historic Building Conservation funds, the missing plaster and ornamentation have been replaced on the façade on Széchenyi utca as well, so the whole of the building has been restored to its original, characteristic beauty.

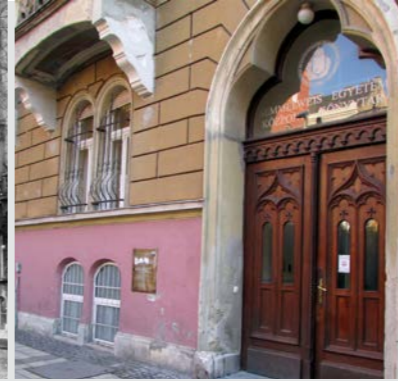

VIII.

MIKSZÁTH TÉR 5.

Historikus homlokzat felújítása
Renovation of Secessionist facade
MK2015

A neogótikus stíluselemekkel gazdagon díszített épület meghatározó a Mikszáth Kálmán tér összképében. Az épületben működik a Semmelweis Egyetem Központi Könyvtára, ennek révén sok hazai és külföldi diák keresi fel naponta az intézményt. Az intenzív látogatottság még sürgetőbbé tette a felújítást; mert a vakolathiányok és az igénytelen megjelenésű, rikító rózsaszín lábazat lehangoló látványt nyújtottak. A Műemléki Keret pályázat segítségével történő helyreállítás révén az épület megjelenése ismét méltóvá vált az eredeti, színvonalas építészeti formálásához.

The building, richly decorated with Neo-Gothic elements, dominates the overall image of Mikszáth Kálmán tér. The Central Library of Semmelweis University operates in the building and so many Hungarian and foreign students visit the institution on a daily basis. The great number of visitors made the renovation more urgent, as the missing plasterwork and the austere, vivid pink plinth gave a depressing appearance to the building. Due to the renovation implemented with the help of the Historic Building Conservation funds, the appearance of the building was once again worthy of its original high-quality architectural construction.

XVII.

PETŐFI UTCA 25.

Faszerkezetű oromzat helyreállítása
Renovation of wooden gable

MK2014

A 19. század végén épült, jelenleg helytörténeti múzeumként és könyvtárként működő lakóház a nagypolgári villaépítészet egyik kiemelkedő épülete. 1927-1944-ig lakott itt névadója, Erdős Renée, a kor neves írónője (Fülep Lajos felesége). Az aszimmetrikus tömegformálású, historikus jegyeket tükröző épület megjelenésében domináns a jellegzetes formájú fa tetőszerkezet. A faanyag állagromlása azonban olyan mértékű volt, hogy bontása és újraépítése elkerülhetetlenné vált. A Műemléki Keret támogatás révén megújult Erdős Renée-ház mívesen megmunkált tetőzete ma ismét eredeti fényében látható.

The residential building built at the end of the 19th century, which currently functions as both a local history museum and a library, is one of the most prominent examples of bourgeois villa architecture. Renée Erdős (wife of Lajos Fülep), a renowned author of the time and after whom the building was named, lived here from 1927 to 1944. The characteristic wooden roof structure is dominant in the appearance of the asymmetrically structured building, which shows historic features. The deterioration of the wooden material, however, was of such an extent that its demolition and rebuilding became unavoidable. The finely crafted roof of Erdős Renée House, renovated in the framework of support from Historical Building Conservation funds, can finally be seen in its original beauty.

48

XVI.

MÁJUSFA UTCA 6.

Kupola helyreállítása
Restoration of cupola

MK2013

Az alig ismert, de városépítészeti szempontból egyedülálló Ómatyásföld a századforduló kedvelt üdülőterülete volt, a nagyméretű telkeken igényes historizáló és szecessziós villákkal. Az ékszerdobozra emlékeztető Dozzi-Szalay villát tulajdonosai hosszú éveken át újítták fel önerőből, magas építészeti igénnyel. A díszített, egyedi plasztikájú homlokzat egyik karakteres eleme a kerek saroktorony, amelyet különleges, áttört hagymakupola fedett, és amit leemelése után műhelyben állítottak helyre. A nem mindennapi érték megújulása jó példa a magas színvonalú értékörző felújításra.

The hardly known Ómatyásföld (Old Matthias' Land), which is unique from the aspect of city architecture, was a frequently visited recreational area at the end of the 19th century, with historic and Secessionist villas built on large lots. The owners of the Dozzi-Szalay villa, reminiscent of a jewel box, renovated the villa for many years from their own resources to a high standard. One of the characteristic elements of the decorated façade with unique sculpture is the round corner tower, covered by a special onion dome, restored in the workshop after being removed. The renovation of the unusual feature is a fine example of high-quality renovation to preserve buildings of value.

49

X.

ÁLLOMÁS UTCA 26.

Historikus homlokzat felújítása Renovation of historic facade

ÉÉ2015

A koraeklektikus stílusú, magasföldszintes, tornácos lakóház 1873-ban épült, majd 1895-ben lelkesi hivatallá alakították át. Az előnytelen homlokzatszínezés és a vakolathiányok sokat rontottak a ház megjelenésén. Az Építészeti Értékvédelmi Támogatás keretében sor került a homlokzat helyreállítására, valamint a pinceablakok és a pincelejáró egységesítésére, amelynek köszönhetően a ház visszanyerte eredeti arculatát. A bájos épület kiváló példa arra, hogy a kis értékek megújítása éppoly fontos, mint a grandiózus bérházaké. Jelenleg egy léptékében és architektúrájában is rendkívül elegáns, kortárs épületszárnyal kibővítve, a Kőbányai Önkormányzat Polgármesteri Hivatalának ügyfélszolgálati irodájaként funkcionál.

The residential building, featuring a veranda and an upper ground floor and built in the early eclectic style, was constructed in 1873, and was transformed into a parish office in 1895. The unprepossessing colour of the façade and the missing plasterwork greatly marred the appearance of the house. The façade was renovated, and the cellar windows and the entrance to the cellar were unified as part of the Support for Architectural Conservation, as a result of which the house today is in its original condition. The lovely building is an excellent example to prove that the renovation of smaller assets is just as important as that of grandiose apartment houses. Expanded with a contemporary wing, elegant both in terms of architecture and its scale, the building currently functions as the customer service office of the Mayor's Office of the Municipality of Kőbánya.

50

A műemléki védelem alatt álló épület a 19. század közepén épült, napjainkban a III. kerületi Önkormányzat irodáinak ad helyet. A földszintes épület U alakú beépítését a Hídfő utca felől nagyméretű, széles kőkeretezésű kétszárnyú kapu köti össze. A homlokzat megőrizte építészeti jellegét, felújítása azonban időszerű volt. A Műemléki Keret segítségével történő helyreállításnak köszönhetően az óbudai Fő téren egy újabb ház nyerte vissza eredeti fényét, tovább gazdagítva a városrész karakteres hangulatát.

The building, which is subject to monument protection, was built in the middle of the 19th century, and currently provides space for the offices of the Municipality of District III. The U-shaped building of the single-floor building is accessible from Hídfő utca through an enormous two-winged gate with wide stone frames. The façade preserved its original characteristics but its renovation was timely. Thanks to the renovation implemented with the help of funds from the Historic Building Conservation, another building in Fő tér in Óbuda can shine in its original condition, further enriching the characteristic atmosphere of the neighbourhood.

51

III.

HÍDFŐ UTCA 18.

Historikus homlokzat felújítása Renovation of historic facade

MK2015

52

VII. TERÉZ KÖRÚT 50.

Portálok helyreállítása
Restoration of storefront
MK2015

A Feszty Adolf által tervezett, historikus stílusú épület 1888-ban épült a belváros egyik legfontosabb útvonalán, a Nagykörút terézvárosi szakaszán. Letisztult, gondosan szerkesztett homlokzatával erős kontrasztban állt a reprezentatív elhelyezkedéshez méltatlan, rendezetlen földszinti sáv. Az eredeti boltosított nyílásokat „dobozportálok” takarták, a homlokzat szabad felületeit pedig indokolatlanul nagyméretű és harsány színű reklámok, cégtáblák borították. Sajnos a körutak kiemelt kereskedelmi és turisztikai vonzerejével együtt járó, általános probléma a földszinti homlokzatok túlterheltsége. Rendbehozataluk nehéz, ám annál fontosabb feladat, amelynek megoldása a fővárosi pályázatok egyik elsődleges célja. Az egykori igényes földszinti megjelenés visszaállításának szellemi, virtuális segítségére jött létre a Nagykörút Portálprogram. A program szellemiségében, a Műemléki Keret anyagi hozzájárulásával került helyreállításra a homlokzat eredeti architektúrája, a kváderezett felület, a tagozatok és a korábbi dobozportálok miatt alig észrevehető kő lábazat. Az egykori nyílások helyén beépítésre kerültek a megújított portálszerkezetek, a homlokzati szerkesztéshez illeszkedő osztásban. A példaértékű felújításnak köszönhetően az épület ismét elegáns megjelenést tudhat magáénak.

The building, designed by Adolf Feszty in a historic style, was built in 1888 on one of the most important streets of the city, on the Terézváros section of the Nagykörút. The disarrayed ground floor section, unworthy of its impressive location, stood in strong contrast to its modern and carefully structured façade. The original porticos were covered by “shop windows”, and the free surfaces of the façade were covered with unreasonably big and garish advertisements and company signs. Unfortunately, overloading the ground floor facades is a general problem accompanying the important trade and touristic appeal of the boulevards. Their renovation is a difficult but important task; solving it is one of the priority goals of the tenders by the Municipality of Budapest. The Nagykörút Portálprogram was created to give virtual and intellectual help to the restoration of the once impressive ground floor facades. The original architecture, ashlar surface, dividers and stone plinth, hardly noticeable due to the previous shop windows, were restored in the spirit of the programme and using the financial support of Historical Building Conservation funds. The renovated shop window structures have been incorporated in place of the previous porticos, in a division adjusted to the structure of the façade. Thanks to the exemplary renovation, the building has been once again restored to its original elegance.

53

VI.

PODMANICZKY UTCA 1-3.

Historikus homlokzat felújítása és portál helyreállítása
Renovation of historic façade and store entrance

MK2015

A forgalmas közlekedési csomópontban elhelyezkedő, századfordulón épült saroképület a tégl- és vakolatarchitektúrás építészeti formálás szép példája. Finom díszítettségét azonban elfedte a városi forgalomból adódó szennyezés és az elhanyagoltság. A Műemléki Keret felhasználásával sor került a téglaburkolat intenzív tisztítására a sérült elemek javításával, a tagozatok, díszítések, valamint a kő erkélyek felújítására. Jelentős eredmény a földszinti sáv egyes üzletportáljainak rendbetétele. A feltűnő színezésű dobozportálok helyett az eredeti nyílásokban kialakított, az arcualathoz illeszkedő portálok kerültek beépítésre, a zavaró reklámtáblákat és klímaberendezéseket pedig eltávolították. Ezáltal ismét előtérbe kerülhettek a lakóház építészeti értékei.

The corner building, located at a busy junction and built at the end of the 19th century, is an excellent example of a brick and plaster architectural structure. Its fine decoration was, however, covered with the dirt resulting from city traffic and disrepair. With the help of Historical Building Conservation funds, the brick coating has been cleaned and the damaged elements have been repaired, and the ation dividers and stone balconies have also been renovated. A significant achievement is the renovation of the particular business entrances in the ground floor section. Shop windows structured in the original porticos, adjusted to the image, have been incorporated instead of the prominently coloured shop windows, and the disturbing advertising boards and air conditioning units have been removed. This way, the architectural values of the building can once again be the focus.

56

57

V.

SZALAY UTCA 5/A

Portálok helyreállítása
Restoration of shop windows
MK2016

A Parlament közelében álló, tompaszögű alaprajzzal rendelkező saroképület a modern építészet egyik kiemelkedő alkotása. A Rumszauer György által tervezett bérház belső terei ma is impozánsak, a homlokzatok elegáns megjelenésűek. A letisztult arculatot azonban megzavarták az üzletek színes reklámtáblái, klímaberendezései, valamint az eltérő profilú portálok. Az egységes, eredeti architektúrát követő helyreállítás révén azonban a reprezentatív épület portáljai visszanyerték egykori eleganciájukat.

The corner building located near the Parliament, designed based on an obtuse-angled floor plan, is one of the most outstanding works of modern architecture. The interiors of the apartment house, designed by György Rumszauer, are still impressive today and the facades are looking elegant. However, the modern image was disturbed by the stores' gaudy advertisements, air conditioning units, and the different profiles of their frontages. Due to the renovation, which following the uniform original architecture, the shop windows of the prominent building are looking just as elegant as once before.

58

A nagykörúti saroképület az eklektikus városkép értékes eleme. A megrongálódott, elszennyeződött vakolatarchitektúra és a rendezetlen földszinti sáv méltatlanná tette belvárosi környezetéhez. A szimmetrikus homlokzatú épület tatarozása az Építészeti Értékvédelmi Támogatás keretében zajlott, amely során a korábban kaotikusan kihelyezett, színes reklámtáblák és klímaberendezések is eltávolításra kerültek. A megújult, egységes megjelenésű portálok letisztultsága révén ismét az igényes homlokzat válhatott hangsúlyossá a földszinti kusza megjelenése helyett.

The corner building of the Nagykörút is one of the most valuable elements of the eclectic city image; however, the damaged and dirty plaster architecture and the chaotic ground floor section made it unworthy of its downtown environment. The renovation of the building with its symmetric façade was implemented as part of the Support for Architectural Conservation, during which the colourful advertisements and air conditioning units previously placed haphazardly have also been removed. Due to the clarity of the renovated shop windows with a unified appearance, the beautiful façade could once again come into focus instead of the messy appearance of the ground floor.

59

IX.

FERENC KÖRÚT 22.

Historikus homlokzat felújítása
Renovation of historic façade
ÉÉT2016

XIII.

POZSONYI ÚT 38.

Modern homlokzat felújítása
Renovation of modern facade

ÉÉT2015

A Dunapark-ház néven ismert, luxusbérlőháznak épült modern épület a Szent István park épületegyüttesének része, annak kiemelkedő építészeti értékkel rendelkező eleme. Terveit Hofstätter Béla és Domány Ferenc készítette 1935-36-ban, előbbi a bérlőház emeleti luxuslakásában élt. Az igényes külső-belső építészeti formálás és a Duna, valamint a Margitsziget közelsége valóban exkluzivitást kölcsönöztek a Bauhaus ihletésű épületnek, bár a kor lakossága akkoriban leplezetlen ellenszenvvel fogadta megépültét. Az utókor már hálás szemmel tekint vissza a ház alkotóira, akik modern irányzatukkal gazdagították a napjainkban oly népszerű környéket. Újlipótváros ezen részének rendezett arculata egy 1928-as rendelkezésnek köszönhető, amely egységes stílust írt elő a körzet házáira. Az időtlen eleganciát sugárzó ház vakolt, illetve mészkőburkolatú homlokzatán azonban meglátzott az idő múlása: a kőburkolat fém rögzítőlemeinek korróziója miatt a kőlapok stabilitása bizonytalanná vált, a vakolt felületekről a festékréteg nagy foltokban levált és az erkélylemezek kő szegélye is felújításra szorult.

The modern building known as Dunapark House, built as a luxury apartment house, forms part of the building complex of Szent István Park, and is an element of great architectural value. The designs of the house were prepared by Béla Hofstätter and Ferenc Domány in 1935-36; the former also lived in the top floor luxury apartment of the house. The high standard of the internal and external architectural design, and the proximity of the Danube and Margitsziget indeed made the building exclusive, although it did not receive a warm welcome from the population at the time. However, posterity is grateful to the designers of the house, who enriched the neighbourhood, which is so popular today, with their modern style. The well-ordered appearance of Újlipótváros is a result of a decree made in 1928, setting forth a unified style for the houses of the area. However, time left its marks on the plastered and limestone coated façade of the building: the flagstones became unstable due to the corrosion of the metal fastening elements of the stone coating, the paint layer became pocketed and pealed, and detached from the plastered surfaces in large stains and the stone edging of the balcony plates was also in need of renovation, too.

A támogatásnak köszönhetően korai modern építészetünk emblemikus alkotása született újjá.

Kiemelt közreműködők: kivitelezés: Exelcisor Ipari Szolgáltató Kft. / Kakasy József és Reisch Richárd – Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem

Thanks to the support, an emblematic work of our early modern architecture could be reborn.

Prepared by: construction: Exelcisor Ipari Szolgáltató Kft. / József Kakasy and Richárd Reisch – Budapest University of Technology and Economics

II.

TROMBITÁS UTCA 23.

Modern homlokzat felújítása
Renovation of modern facade

ÉÉT2013

A lakóház szecessziós stílusban épült 1907-ben Kondor Márton tervei szerint, a tervező és felesége számára. 1935-ben az elismert építész, Kozma Lajos tervei alapján alakították át modern stílusú családi házzá, amely mai formáját a szintbővítés révén az 1960-as években nyerte el. A ház teljesen átalakult, de a csuklóponton ívesen kialakított falszakasz az új épület tömegébe is jól illeszkedik. A modern építészet legfőbb stíuselemei mind megtalálhatók az épületen. A lakóház magán viselte az ezen a környéken különösen súlyos második világháborús harcok nyomait; az alsori homlokzat műkö lábazatán feltűnőek voltak a golyók és repeszek okozta sérülések. A lepusztult állapotú homlokzatok teljeskörű felújítására a támogatás keretén belül került sor, amelynek köszönhetően ismét magára vonja a figyelmet a kellemes tömegű, elegáns épület.

The residential building was built in the Secessionist style in 1907 for its designer, Márton Kondor, and his wife. In 1935, the building was altered into a modern family house based on the designs of the famous architect Lajos Kozma, and was established in its current design due to an expansion of the floors in the 1960s. The house was completely transformed, but the section of the wall structured in a curved manner on the pivot point also fits well into the new structure. The most important features of modern architecture can all be found in the building. The building also suffered damage during World War II, which was particularly intense in this area; the damage inflicted by bullets and splinters was quite prominent on the terrazzo plinth of the basement façade. The complete renovation of the rundown facades was implemented in the framework of the support, thanks to which the elegant building once again draws one's attention.

VII.

MADÁCH IMRE ÚT 10.

Modern homlokzat felújítása
Renovation of modern facade

MK2015

A korai modern építészet jegyében megalkotott ikerépület 1941-42-ben épült Acsay László tervei szerint. A nagyméretű homlokzat jellegzetessége az íves homlokzatszakaszhoz, amelynek vonalát követik az erkélykorlátok, illetve a földszintet és az első emeletet átfogó fém-üveg szerkezet. Az évek során zajló átalakítások helytelen kivitelezése és a szennyezettség révén a homlokzat egykori eleganciája sajnos nem tudott érvényesülni. A háborús sérüléseket korábban habarccsal pótolták, ami zavaró eltérést eredményezett a kő anyagától. Az egyedi fém-üveg szerkezet üvegezése a régebbi cseréket követően rendezetlen megjelenésűvé vált, az utcai homlokzat mészkő burkolata pedig sötétszürkére szennyeződött. A Műemléki Keret pályázat segítségével történő teljeskörű helyreállítás kiváló indokot teremt a 10. szám alatti épületrész ikerpárjának megújítására.

The twin building, designed in the spirit of early modern architecture, was designed by László Acsay and was built in 1941-42. The most characteristic feature of the large façade is the curved façade phase, the line of which is followed by the balcony railings and the metal-glass structure embracing the ground and the first floor. Due to the inappropriate renovations implemented over the years as well as the dirt, the original elegance of the façade was hidden. The damage caused during the war was repaired with mortar, which resulted in a disturbing difference from the material of the stone. The glass in the unique metal-glass structure became disorganised due to the earlier replacements, and the limestone coating of the street façade turned a dark grey due to its continuous exposure to dirt. The complete renovation, implemented with the help of Historic Building Conservation funds, creates an excellent reason to renovate the pair of the building located at No. 10.

68

VIII. NÉPSZÍNHÁZ UTCA 22.

Mozaikfríz restaurálása
Restoration of mosaic friese

**MK2013, MK2015-2016, ÉÉT2013,
ÉÉT2015-2016**

A Vidor Emil tervezte bérház, az egykori Polgári Serfözde impozáns épülete a világháborúk során jelentős károkat szenvedett, így hajdani gazdag díszítésének utolsó képviselője a homlokzaton látható mozaikfríz. A három képből álló kompozíció témája a sörkészítés- és fogyasztás dicsérete. A Dudits Andor által tervezett fríz a korszak neves üvegművészeinek, Róth Miksának a műhelyében került kivitelezésre. A mozaikképek helyreállítása során sokféle problémával szembesültek a restaurátorok: a feltáskásodott vagy levált felületek mind a háborús sérülések, a csapadék és az erózió együttes eredményei voltak. A por és korom általi szennyezés és a korábbi szakszerűtlen állagmegóvás szintén sok nehézséget okozott. Ez utóbbi beavatkozás a bal oldali képmező központi szakaszán volt a legszembetűnőbb: ez a terület erősen elütött a környezetének színétől és rakásmódjától. A pályázatok keretében zajló helyreállítás során a restaurátorok hasznos tapasztalatokat szereztek az eltérő szakaszok hiteles, az eredeti felülethez illeszkedő rekonstruálásához.

The apartment house designed by Emil Vidor, the impressive building of the old Polgári Serfözde, suffered significant damage during the world wars; as such, the last representative of the once rich decoration is the mosaic frieze that can be seen on the façade. The theme of the composition, consisting of three images, is a praising of manufacturing and the consumption of beer. The friese, designed by Andor Dudits, was fashioned in the workshop of Miksa Róth, the famous glass artist of the era. The restorers faced a wide variety of problems during the restoration of the mosaics, and all of them resulted from the detached surfaces, war damage, rain and erosion. The dirt caused by dust and soot, as well as the earlier unprofessional preservation, caused many problems, too. The result of previous unprofessional work was the most prominent on the middle part of the left image: this area differed greatly from the colour and method of placement of its setting. During the renovation implemented in the framework of tenders, the restorers gained useful experience for the authentic restoration of the various phases, fitting them to the original surface.

69

A felújítás megkezdését megelőzően jelentős időtartamú kutatómunkára és tervezésre, illetve megfelelő, az időjáráshoz alkalmazkodó ütemezésre volt szükség. A kiváló minőségben elkészült mozaikfríz bizonyítja, hogy egy épület nemcsak építészeti értékei, hanem társművészeti alkotásai révén is kiemelkedővé válhat.

A significant amount of research and planning work, and a schedule adjusted to the weather, were needed prior to the renovation. The mosaic friese carried out to a high standard proves that a building cannot only be outstanding due to its architectural values, but also on account of the products of other arts.

Kiemelt közreműködők: Brutyó Mária, Forrai Kornélia, Hoós Mariann, Verba Erika restaurátorok

Prepared by Mária Brutyó, Kornélia Forrai, Mariann Hoós and Erika Verba, restorers

III.

LAJOS UTCA 168.

Barokk szekkó restaurálása
Restoration of Baroque secco

MK2016

72

Az Óbudai Szent Péter és Pál Főplébánia emeleti helyiségében korábbi felújítási munkálatok alkalmával barokk díszítő falfestések kerültek napvilágra. A díszítések eltérő állapotúak voltak, a feltárt felület egyes szakaszain épphogy felfedezhető motívumokkal. A szakértők a 18. századra datálják a művet, amelyen rózsaszín falmezőkben elszórtan elhelyezkedő zöld indadíszes növényi füzérek láthatók. A szekkó festések érdekessége, hogy azokat a barokk korban nem önálló műalkotásként kezelték, hanem a teljes belső teret magába foglaló enteriőr szerves részeként. Ezt bizonyítja a festett architektúra egybeolvadása a valódi struktúrával: a plasztikák az imitációkkal azonos színezést kaptak. A restaurálás során fontos szempont volt a feltárt alkotások teljes eredetiségben való megőrzése, amelyeket a rekonstruált részek csupán finoman egészítenek ki.

Baroque wall paintings were discovered during the earlier renovation works performed in the top floor room of the Saint Peter and Paul Church in Óbuda. The condition of the decorations varied, with motifs hardly noticeable on some sections of the surface. The experts date the work of art to originate from the 18th century, showing scattered green plant stalks on pink walls. An interesting feature of the secco paintings is that they were not considered an individual work of art in the Baroque era, but as an integral part of a unit embracing the entire interior. A proof of this is the merging of the painted architecture with the actual structure: the gypsum sculpture is the same colour as the imitations. During restoration, the preservation of the discovered works of art in their original condition is an important aspect, which is excellently complemented by the reconstructed parts.

73

XI.

MŰEGYETEM RAKPART 7-9.

Szobor restaurálása
Restoration of sculpture

MK2014

74

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem szocreál stílusú „R” épülete 1955-ben épült, Rimanóczy Gyula tervei szerint. A főbejárat előlépcsőjét díszítő fém zászlótartó orosz-lánszobrok Borsos Miklós munkáját dicsérik. Rossz állapotuk miatt felújításuk azonban időszzerű volt: a művek talapzata és a szobortestek a kitöltő anyag fagyási károsodásaiból és rongálásból kifolyólag több helyen deformálódtak. A forrasztásos technológia nehézsége révén jelentős munka volt a hiányzó fül és a farkak rekonstrukciója. A vörösrézlemezből kalapált művek nagy súlya miatt műhelybe szállításukhoz darut kellett alkalmazni. A szobrok restaurálása mellett a támogatás segítségével a szakrestaurátorok a zászlótartó rudak díszítőmennyit is helyreállították. A felújításnak köszönhetően az impozáns épület bejárata újra méltó az intézmény tekintélyéhez.

Building “R” of the Budapest University of Technology and Economics, built in the social realist style, was constructed in 1955, based on the designs of Gyula Rimanóczy. The metal flag holder lion sculptures decorating the stairs of the main entrance were made by Miklós Borsos. Due to their poor condition, their renovation was timely: the pedestal of the composition and the bodies of the sculptures were deformed due to damage when the filling material froze and due to vandalism. The reconstruction of the missing ear and tail meant a difficult task due to the difficulty of the soldering technology. Cranes needed to be used to transport the sculptures to the workshop due to the heavy weight of the hammered works of art made of copper plate. Besides restoring the sculptures, the field-specific restorers also restored the ornamentation of the flagpoles with the help of the support. Due to the renovation, the entrance to the impressive building is once again worthy of the reputation of the institution.

75

XIII.

HUBA UTCA 12.

Kőkeretezés és ólomüvegablak restaurálása
Restoration of stone framing and lead-glass window

MK2014-2015

A Sarutlan Kármelita Templom és Rendház Pucher István tervei szerint épült 1896-ban. A neogót stílusú homlokzatokat a mives kő díszítmények teszik látványosabbá, a belső térben pedig a hármás osztású, szenteket megjelenítő díszüvegezésű ablakok a meghatározó elemek. Az ablakok többségén azonban nyomot hagyott az idő: az üvegbetéteket tartó ólmozás tönkrement, a színes üveglapok közül több hiányzott. A kőfelületeken szennyeződés volt megfigyelhető. A Műemléki Keret pályázat felhasználásával, szakrestaurátori segítséggel ezen alkotások ismét a templom kimagasló értékeivé váltak.

The Church and Friary of the Discalced Carmelites was designed by István Pucher and was built in 1896. The Neo-Gothic facades are made more spectacular by the finely worked stone ornaments, while the ornate windows, divided into three and showing saints, are the dominant elements of the interior. However, time left its mark on the majority of the windows: the lead holding the glass plates was ruined, and many of the colourful glass plates were missing. The contamination of the stone surfaces was also noticeable. By using Historic Building Conservation funds, and with the help of field-specific restorers, these works of art are once again the outstanding valuables of the church.

76

III.

KEVE UTCA 41.

Kőkeretezés és szobrok restaurálása
Restoration of stone framing and sculptures

ÉÉT2016

A Keve utcai általános iskola főbejárata előtt álló, klasszicizáló stílusú szoborpár az Ország-ház előtti Kossuth emlékművet is készítő Horvay János alkotása. A díszes keretezésű kapu jobb oldalán János vitéz, a bal oldalán Toldi Miklós küzdelme látható. A palmetta-motívumos műkő keretezés és a süttői mészkőből készült szobrok jó állapotúak voltak, azonban a többszöri átfestések nyomai, a szennyeződések és a biológiai eredetű károk helyenként teljesen elfedték a finoman formált plasztikákat, amelyek az intenzív tisztítást követően visszanyerték eredeti szépségüket.

The pair of neoclassical sculptures standing in front of the main entrance of the primary school in Keve utca was created by János Horvay, the artist who also created the Kossuth monument located in front of the Parliament building. The fight of János vitéz can be seen on the right side of the gate with decorated framing, while that of Toldi Miklós can be seen on the left side. The terrazzo framing with a palmetto motif and the sculptures made of limestone from Süttő were in good condition; however, the marks of several paint jobs, dirt and biological damage completely covered the finely edetailed gypsum sculptures in some parts, which regained their original beauty following an intense cleaning.

77

III.

FŐ TÉR 1.

Kapu- és kapualj helyreállítása
Restoration of door gate and doorway

MK2014

Az országos műemléki védettségű épület-együttes részben hivatali, részben közösségi funkcióknak ad otthont. A Zichy Miklós által építtetett kastélyépület korábban több átépítésen esett át és veszített ugyan eredeti formavilágából, barokk jellege azonban máig fennmaradt. A kapu megújítása, a kőrestaurátori munkák elvégzése, valamint a kapualj farkocka padlóburkolatának helyreállítása sürgető feladatok voltak, amelyek a Műemléki Keret felhasználásával valósultak meg. A felújításnak köszönhetően a bejárat környezete visszanyerte letisztult formáját.

The building complex subject to national monument protection fulfils both official and community functions. The castle building built by Miklós Zichy was subject to alteration works several times before, and, although it lost some of its original design, its Baroque features are still prominent. The renovation of the gateway, the performance of the stone restoration works and the restoration of the wooden block flooring of the doorway were urgent tasks, which were implemented with the help of Historic Building Conservation funds. Thanks to the renovation, the environment of the entrance has been restored to its clean design.

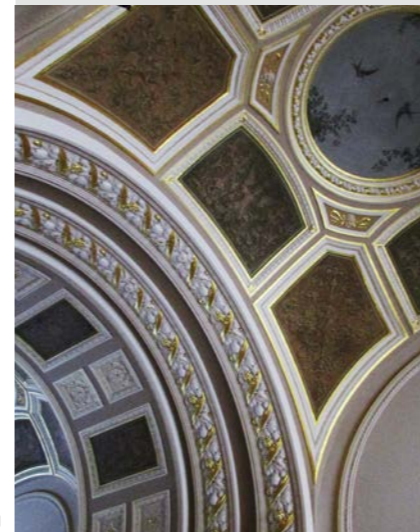

78

Az Operaház szomszédságában álló ház 1898-ban épült. Eklektikus formavilágú homlokzata megkapó, de az épület igazán különleges értéke a város külső világát a ház belső tereivel összekötő kapualj. A gazdagon díszített, boltozatos teret gipszből készült oszlopfelek, párkányok és szoborfülkék ékesítik, a teglátványosabb elem azonban a boltozatok kazettákba rendezett díszítőfestése, amelyeknek többsége teljesen megkopott. A Műemléki Keretből, szakrestaurátor segítségével végzett helyreállítás jóvoltából mind a faragott díszítésű, kétszárnyú fakapu, mind a kapualj tagozatai és díszítőfestése, ismét eredeti szépségükben láthatók.

The house located near the Opera House was built in 1898. Its eclectically designed façade is impressive, but the most special aspect of the building is the doorway connecting the external world of the city with the interior of the house. The richly decorated domed area is decorated by capitals made of gypsum, windowsills and niches; however, the most spectacular element is the painting of the domes organised into cassettes, the majority of which were completely faded. Thanks to the renovation implemented using Historic Building Conservation funds, and with the help of field-specific restorers, both the carved two-winged wooden gate and the divisions and painting of the doorway can be seen in their original beauty today.

79

VI.

HAJÓS UTCA 13-15.

Kapu- és kapualj helyreállítása
Restoration of door gate and doorway

MK2014

VI.

MUNKÁCSY MIHÁLY UTCA 26.

Lépcsőházi szobrok restaurálása Restoration of sculptures in the staircase

ÉÉÉ2013

A műemléki jelentőségű területen, fővárosi helyi védelem alatt álló, a szecesszió formakincsével megvalósult gimnáziumot a Hauszmann Alajossal és Lechner Ödönnel is együtt dolgozó Körössy Albert Kálmán tervezte 1906-ban. Az iskola nagy méretei ellenére, ma is imponálóan gyorsnak számítónak, két év alatt épült meg. A kényelmes közlekedés biztosítása érdekében a belső terek tágasak, a lépcsőfeljárók szélesek. A lépcsőkorlátok fő szecessziós díszítőelemei a posztamenteken ülő stílizált kakasok. Fekete színű bevonatuk szennyeződött, repedezett, egyes helyeken hiányos volt. Helyreállításukkal a lépcsőház visszanyerte impozáns megjelenését.

The building of the high school, located in a historic conservation area, protected locally by the Municipality of Budapest and implemented with a Secessionist design, was designed by Albert Kálmán Körössy in 1906, who was also working with Alajos Hauszmann and Ödön Lechner. In spite of its grandiose size, the school was built in two years, which is considered to be impressively fast, even by today's standards. In order to ensure that students can move comfortably within the school, the interiors are large, and the stairways are wide. The main Secessionist ornaments of the railings of the stairs are the stylised roosters sitting on compartments. Their black coating was contaminated, cracked, and, in some parts, also incomplete. With their renovation, the staircase has once again been restored to its impressive appearance.

80

A kalandos múltú épület, amelyben az első világháború során hadikórház működött, korának egyik legmodernebb hazai iskolája volt, melynek belső tereiben számos értékes eredeti berendezési tárgy található. Ilyen a kémiaateremben lévő iskolatábla és a bemutató asztal is. A csigán és drótkötélen függőlegesen mozgatható tábla eredeti fatokja a faajtók ornamentikájával megegyező. Az asztal dobogóval kapcsolódik a tábla szerkezetéhez, mintázata a tábla díszítéséhez hasonló. A hosszú idő alatt, mára szinte használhatatlan állapotúvá váló berendezések felújítása által a diákság jó példát kaphat arra, hogy eleink tárgykultúrájának értékeit hogyan őrizhetjük meg az utókor számára.

The building with an exciting history, in which a military hospital operated during World War I, was one of the most modern schools of its era, with many valuable original installations in its interior. One of these assets is the blackboard and presentation table in the chemistry lab. The original wooden case of the blackboard, which can be moved vertically with a pulley and a wire rope, is identical to the decorations on the wooden gates. The table is connected to the structure of the blackboard with a podium, with a similar pattern to that of the blackboard. With the renovation of the equipment that became almost unusable during the times, the students can see a fine example of how we can preserve the values of the culture of our ancestors for posterity.

81

VI.

MUNKÁCSY MIHÁLY UTCA 26.

Iskolatábla és katedra helyreállítása Restoration of blackboard and cathedra

ÉÉÉ2014

I.

ATTILA ÚT 43.

Felirat helyreállítása
Restoration of sign

MK2013

A Petőfi Sándor Gimnázium épülete 1900-ban épült, a II. világháborúban bombatalálat érte, így mai klasszicizáló homlokzatát az 1946-os újjáépítésnél alakították ki. Az iskola felirata azonban nem került helyreállításra, sokáig csak a bejárat feletti műanyag molinón volt látható, amely nem jelentett méltó megoldást a nagymúltú intézménynek. Az iskola tervet készítettett az eredetihez hasonló felirat kialakítására és az iskola címerével együtt az addig üres timpanonban való elhelyezésére. A terv Műemléki Keretből történő megvalósulásával a homlokzat ismét tekintélyt sugárzó megjelölést nyert.

The Petőfi Sándor High School building was constructed in 1900; it was hit by a bomb in World War II, so today's classicist façade was established during the renovation of 1946. However, the school sign had not been renovated; for a long time it could only be seen on the plastic board above the entrance, which did not bring a worthy solution for the renowned institution. The school had designs prepared to create a sign similar to the original and for placing it together with the emblem of the school on the empty tympanum. With the implementation of the design from Historic Building Conservation funds, the façade regained its prestigious appearance.

82

A Vakok Iskolája 1907-ben épült szecessziós stílusban, Baumgarten Sándor és Herczeg Zsolt műépítészek tervei szerint. Részben vakolt, részben nyerstégla burkolatú épülettömege a környék meghatározó épületévé teszi az iskolát. A reprezentatív főhomlokzat hullámváz oromzatában látható az eredeti „Vakok Országos Nevelő és Tanintézete” felirat. A középső sorban lévő „Országos” felirat betűi azonban eltértek a többitől, jelezve, hogy utólagos pótlás eredményei. A Műemléki Keret felhasználásával rendbetett mázas kerámia felirat jó példa arra, hogy minden esetben fontosak a legapróbb részletek is.

The School for the Blind was built in 1907 in Secessionist style, based on the designs of architects Sándor Baumgarten and Zsolt Herczeg. The partially plastered, partially raw brick coating of the building makes the school a building that dominates the neighbourhood. The sign "National Institution for the Blind" can be seen on the wavy gable of the impressive main façade. The letters of the word "National" in the middle line differed from the others, indicating that they are the results of subsequent repairs. The glazed ceramic sign renovated with the help of Historic Building Conservation funds is a great example for showing the importance of every tiny detail.

XIV.

AJTÓSI DÜRER SOR 39.

Felirat helyreállítása
Restoration of sign

MK2013

83

XIV.

THÖKÖLY ÚT 58.

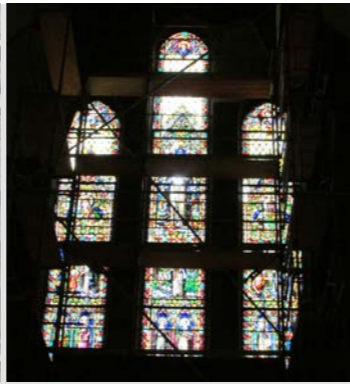
Ólomüvegablakok restaurálása Restoration of lead-glass windows

MK2015, ÉÉ2014

A markáns tömegformájú, neogótikus stílusú Rózsafüzér Királynéja templom 1912-14 között épült Hofhauser Antal tervei alapján. Az aszimmetrikus tömegformájú, téglarchitektúrás homlokzatú épület 1997-ben tűzkárokat szenvedett, két évtizede zajló helyreállítását a Fővárosi Önkormányzat támogatások formájában segítette. A legutóbbi munkák során a templomhajó jobb oldalán lévő két darab, hármas ólomüvegablak került restaurálásra. A Róth Miksa által készített színes ablakok javításának, megóvásának köszönhetően ismét gyönyörködhetünk a templom e páratlan szépségű díszében.

The massive structure of the Rózsafüzér Királynéja church was built between 1912 and 1914 in neo-Gothic style based on the designs of Antal Hofhauser. The building, with an asymmetric, brick architecture façade, suffered fire damage in 1997. The Municipality of Budapest helped the two-decades of renovation of the church in the form of financial support. During the latest works, two lead-glass windows, divided into three parts and located on the right of the nave, were renovated. As a result of the repair and preservation of the colourful windows made by Miksa Róth, we can once again enjoy the unique ornaments of the church.

84

VIII.

ÜLLŐI ÚT 78/B.

Kerítés helyreállítása Restoration of fence

MK2014

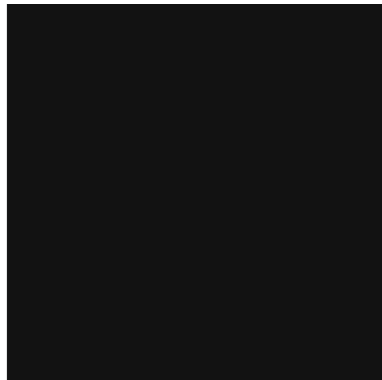

A Semmelweis Egyetem Külső Klinikai Tömbje az ország egyik legnagyobb egészségügyi intézménye. Az épületek Giergl Kálmán és Korb Flóris tervei szerint épültek a századfordulón, eklektikus-szecessziós stílusban. Az együttes minden eleme, így a kerítés is színvonalas kialakítású, amely az épületek stílusjegyeit hordozza. Az egyenletes kiosztású, íves, műkö fedköves kerítés a téglapillérek között hol tömör, hol áttört megjelenésű, kovácsoltvas szakaszokkal. Az állagromlás az utcakép zavaró elemévé tette a kerítést, amelynek egy szakasza a Műemléki Keret felhasználásával visszanyerte eredeti megjelenését.

The External Clinical Building of Semmelweis University is one of the largest healthcare institutions in the country. The buildings were built based on the designs of Kálmán Giergl and Flóris Korb at the end of the 19th century, in eclectic Secessionist style. All elements of the building complex are of high quality, including the fence, which represents the stylistic features of the buildings. The evenly distributed, curved fence with reconstructed coping stone is concise and pierced between the brick pillars, with iron forged sections. The deterioration of the fence made it a disturbing element in the street's appearance, so a section of it has been restored to its original condition with the help of Historic Building Conservation funds.

85

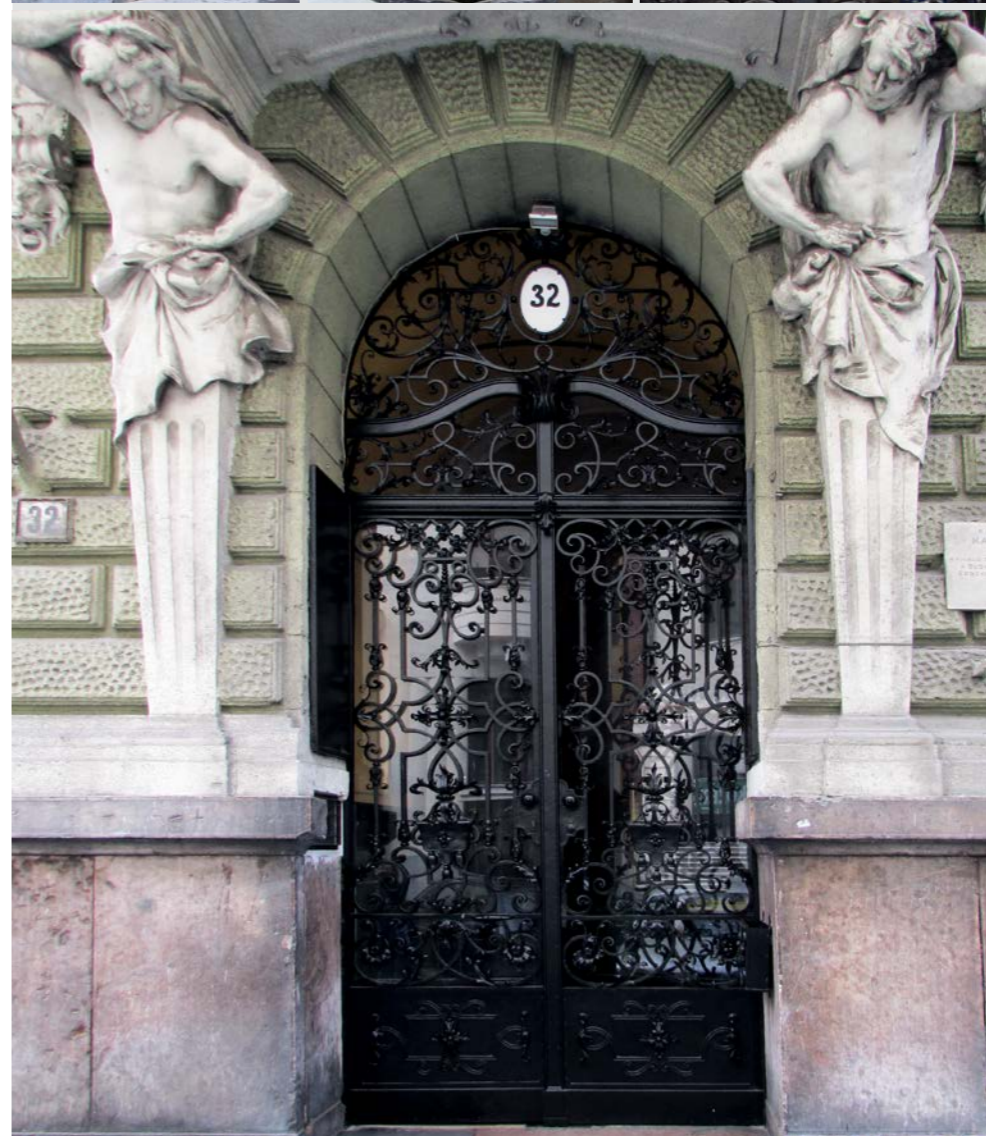

Kapuk renoválása
Restoration of gates

2013-2014-ben a Fővárosi Önkormányzat teherviselő képességének megfelelően csak szerényebb keretösszeggel tudta támogatni az értékörző felújításokat, ezért akkor a pályázatok hívó szava egyes épületrészek, kapuk, épületedíszek felújításának támogatása és a szakaszolható munkák segítése volt. Ebben az időszakban az Építészeti Értékvédelmi Támogatás (ÉÉT) 13 kapu felújítását tette lehetővé, míg a Műemléki Keret (MK) segítségével összesen 21 kapu újult meg. A következő képek szemléletesen érzékeltetik, hogy milyen nagy számban kerültek felújításra kapuk a főváros legkülönbözőbb pontjain, amelyek egy-egy épület építészeti minőségének beszédes és mindenki számára megismerhető részletei.

In 2013 and 2014, in accordance with its load bearing capacity, the Municipality of Budapest could only support value-preserving renovations with smaller budgets, therefore the key words in the tenders were support for the renovation of particular parts of buildings, gates, building ornaments and for helping of works that can be divided into sections. During this period, the Support for Architectural Conservation allowed the restoration of 13 gates, while with the help of Historic Building Conservation funds a total of 21 gates have been renovated. The following images illustrate vividly the great number of gates that have been renovated at various spots in Budapest; these are the prominent details of the architectural quality of the buildings and are accessible to everyone.

VIII.

JÓZSEF KÖRÚT 9.

Kapu renoválása
Restoration of gate

MK2013

88

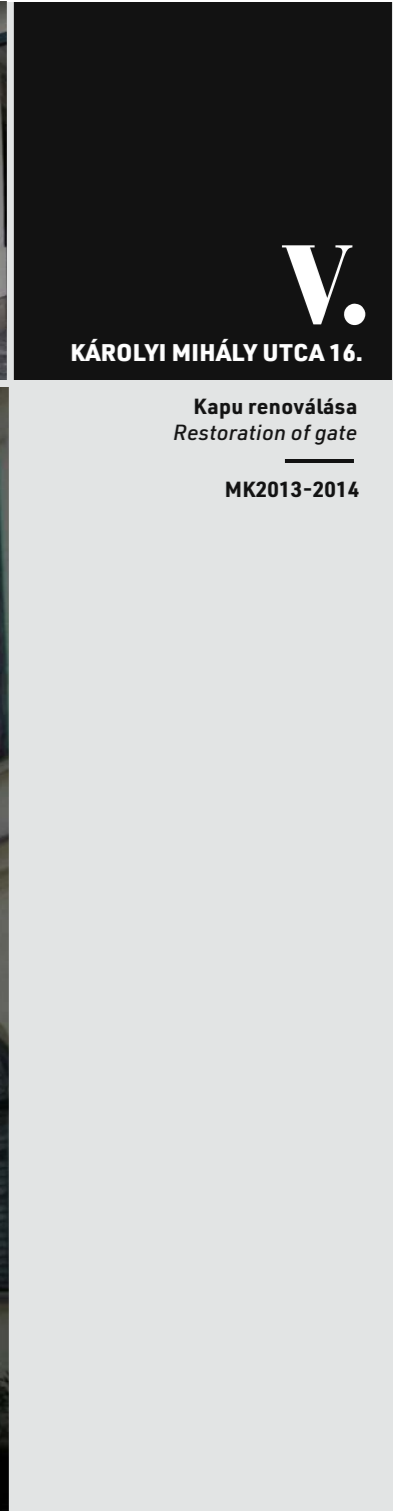
89

V.

KÁROLYI MIHÁLY UTCA 16.

Kapu renoválása
Restoration of gate

MK2013-2014

XI.

BARTÓK BÉLA ÚT 40.

Kapu renoválása
Restoration of gate

MK2014

90

91

V.

RÉGIPOSTA UTCA 15.

Kapu renoválása
Restoration of gate

MK2013

XII.

VÁROSMÁJOR UTCA 50/B

Kapu renoválása
Restoration of gate

MK2013

92

IX.

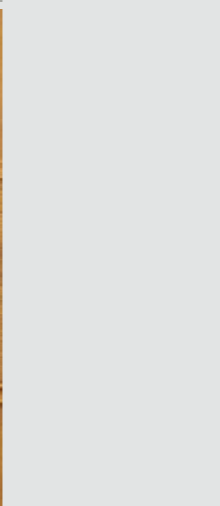
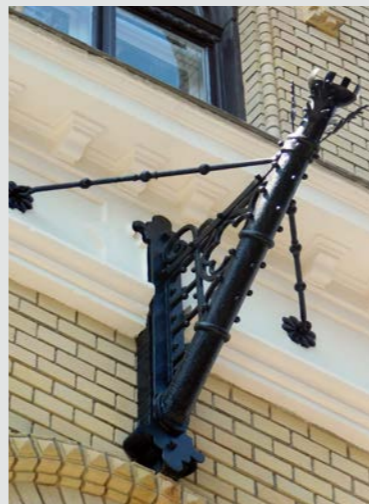
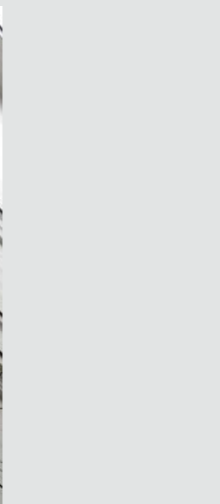
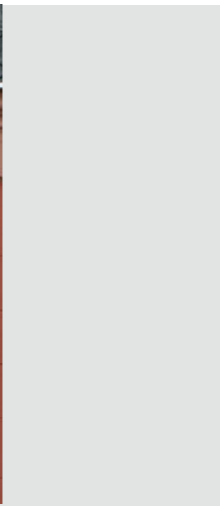
GYÁLI ÚT 15/A B C

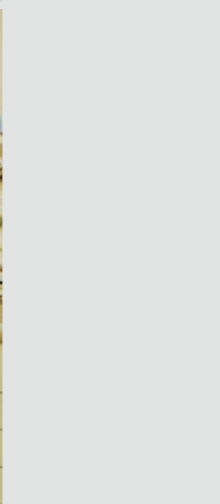
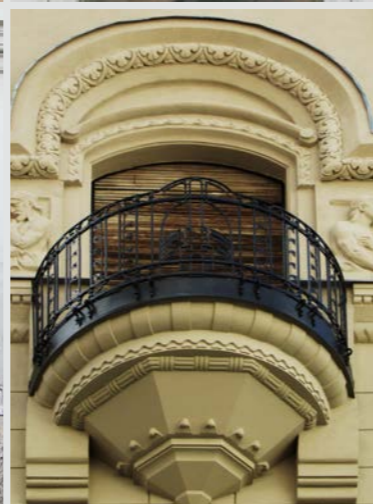
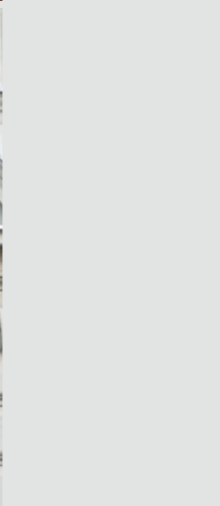
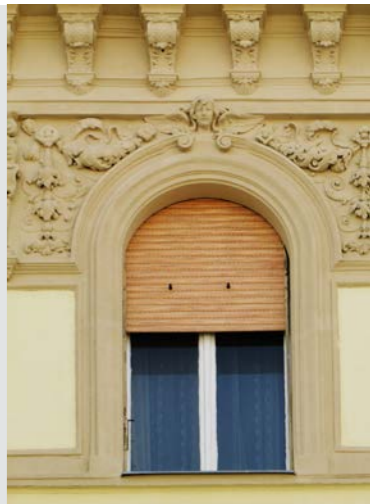
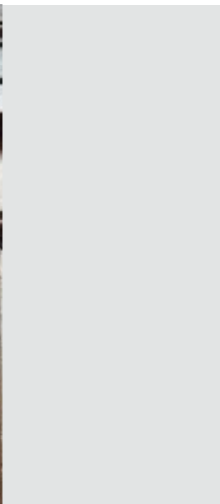
Kapu renoválása
Restoration of gate

ÉÉT2013

93

**CÍMJEGYZÉK AZ ÖSSZES
2013 - 2016 KÖZÖTT
ELKÉSZÜLT FELÚJÍTÁSRÓL**

2013 / ÉÉT

- I. Kuny Domokos utca 9. kapu műkö keretezés, *stone door frame*
- II. Hűvösvölgyi út 42. kerítés, *fence*
- II. Rómer Flóris utca 34. homlokzat, *facade*
- II. Trombitás utca 23. homlokzat, *facade*
- VI. Munkácsy Mihály utca 26. címer és felirat, *sign and armour*
- VI. Munkácsy Mihály utca 26. lépcsőházba vezető kapu, *door to staircase*
- VI. Munkácsy Mihály utca 26. utcai fakapu, *wooden gate*
- VI. Munkácsy Mihály utca 26. lépcsőházi szobrok, *sculptures in the staircase*
- VIII. Bókay utca 53. klinkertégla homlokzat, *clinker facade*
- VIII. Horánszky utca 12. acélszerkezetű télikert, *steel framed glass room*
- VIII. Népszínház utca 22. mozaikfríz középkép, *mosaic friese middle scene*
- IX. Bakáts tér 4. utcai bejárati kapu, *gate*
- IX. Ferenc körút 16. utcai bejárati kapu, *gate*
- IX. Gyáli út 15/B-C lépcsőházi bejárati kapu, *door to staircase*
- IX. Várház körút 7. homlokzat, *facade*
- X. Gergely utca 1. homlokzat, *facade*
- XI. Fadrusz utca 5. kovácsoltvas utcai kapu, *wrought iron gate*
- XI. Fadrusz utca 6. utcai kapu és kerítés, *gate and fence*
- XI. Kanizsai utca 2-10. lépcsőházi kapu, *door to staircase*
- XII. Kiss János altb. utca 55. homlokzat, *facade*
- XII. Kiss János altb. utca 59. homlokzat, *facade*
- XIII. Pannónia utca 9. homlokzat és kapu, *facade and gate*
- XIV. Telepes utca 32. kerítés, *fence*
- XVII. XV. utca 23. színházterem mennyezete, *theater room ceiling*
- XVIII. Gyöngyvirág utca 7-9. nyílászárók, *doors and windows*

2013 / MK

- I. Attila út 43. felirat és címer, *sign and armour*
- I. Attila út 133. kovácsoltvas kapu, *wrought iron gate*
- II. Fő utca 75. homlokzat, *facade*
- III. Laktanya utca 2. kapu, *gate*
- V. Akadémia utca 11. homlokzat, *facade*
- V. Garibaldi utca 7. kapu, *gate*
- V. Károlyi Mihály utca 16. kétszárnyú kertre nyíló kapu, *double door to the garden*
- V. Nagy Ignác utca 14. homlokzat, *facade*
- V. Régiposta utca 15. kétszárnyú bejárati kapu, *double front door*
- VI. Eötvös utca 32. utcai bejárati kapu, *front door*
- VII. Kertész utca 36. falburkolat és belső ajtók, *wainscot and interior doors*
- VIII. József körút 9. utcai bejárati kapu, *front door*
- VIII. Népszínház utca 22. mozaikfríz középkép, *mosaic friese middle scene*
- VIII. Puskin utca 19. kovácsoltvas kapu *wrought iron gate*
- VIII. Rákóczi út 57/AB bejárati kapuk, *front doors*
- VIII. Vajda Péter utca 43. kapubejáró és épületplasztika, *doorway and architectural sculpture*
- IX. Üllői út 23. kapu, *gate*
- X. Óhegy utca 11. homlokzatrészek, *parts of the facade*
- X. Szent László tér 34. templom bejárati burkolatai, *church entrance paving*
- XI. Bertalan Lajos utca 20. utcai kapu, *front door*
- XII. Kiss János altb. utca 55. tetőablakok, *skylights*
- XII. Kiss János altb. utca 57. erkélyek, *balconies*
- XII. Városmajor utca 50/B utcai bejárati kapu, *front door*

- XIII. Hajós Alfréd sétány nyílászárók és oldalfalak, *doors, windows and side walls*
- XIV. Ajtósi Dürer sor 39. homlokzati felirat, *facade sign*
- XVI. Májusfa utca 5. áttört kupola, *tracery dome*
- XVI. Rózsalevél utca 46. fa bejárati ajtók, *wooden doors*
- XIX. Kós Károly tér 6. lábazat, *footing*
- XIX. Kós Károly tér 9. lábazat, *footing*
- XIX. Kós Károly tér 12-13. homlokzat, *facade*

2014 / ÉÉT

- II. Garas utca 8-10. előlépcső és támfal, *front steps and supporting wall*
- II. Garas utca 24/A homlokzat, *facade*
- II. Nyúl utca 6. kerítés, *fence*
- VI. Munkácsy Mihály utca 26. tantermi tábla és bemutató asztal, *blackboard and cathedra*
- VI. Podmaniczky utca 2. homlokzat, *facade*
- VII. Rottenbiller utca 35. kapuzat keretezés és lépcső, *door frame and front stairs*
- VIII. Bókay utca 53. téglahomlokzat, *brick facade*
- IX. Bakáts tér 13. bejárati kapu, *front door*
- IX. Ipar utca 15-21. homlokzat, *facade*
- XI. Orlay utca 6. homlokzat, *facade*
- XII. Kiss János altb. utca 57. erkélyek, *balconies*
- XII. Kiss János altb. utca 59. homlokzat, *facade*
- XIII. Lehel tér 1. homlokzati köburkolat, *stone covered facade*
- XIV. Dózsa György út 25-27. a kapuk feletti címerek, *armours above the doors*
- XIV. Thököly út 58. ólomüvegablak, *stained glass window*

2014 / MK

- I. Lánchíd utca 9-11. homlokzat, *facade*
- I. Szilágyi Dezső tér 4. kapu, *gate*
- II. Csalogány utca 55. bejárati kapu, *front door*
- II. Vitéz utca 14. homlokzat, *facade*
- III. Fő tér 1. kapualj és padlóburkolat, *doorway and paving*
- III. Lajos utca 163. kapu, *gate*
- III. Lehel utca 16. faszobor, *wooden sculpture*
- V. Belgrád rakpart 17. homlokzat, *facade*
- V. Károlyi Mihály utca 16. kertre nyíló ajtók, *doors to the garden*
- V. Váci utca 47. belső udvari homlokzat, *courtyard facade*
- V. Vigyázó Ferenc utca 4. bejárati kapu, *front door*
- VI. Hajós utca 13-15. kapu és kapualj, *door and doorway*
- VI. Hajós utca 31. homlokzat, *facade*
- VII. Kertész utca 36. fa falburkolatok és faajtók, *wainscot and doors*
- VII. Thököly út 14. homlokzat, *facade*
- VIII. Üllői út 78/B kerítésszakasz, *part of the fence*
- IX. Gát utca 2-6. karzattellvéd és kapubéllet lábazata, *balcony banister and doorframe footing*
- IX. Várház körút 5. homlokzat, *facade*
- X. Szent László tér 34. bejárati előlépcső, *entrance front stairs*
- XI. Bartók Béla út 8. homlokzat, *facade*
- XI. Bartók Béla út 40. kapu, *gate*
- XI. Műgyetem rakpart 7-9. oroszlános szobor, *lion sculpture*
- XII. Városmajor utca 68. elötető és bejárati ajtó, *front door and door roof*
- XIII. Huba utca 12. ólomüvegablak, *stained glass window*

XIII. Lehel tér 1. homlokzati kőburkolat, *stone covered facade*
XVII. Báthory utca 31. faragott homlokzati faszerkezetek, *carved wood structures of the facade*

2015 / ÉÉT

IV. István út 14. udvari homlokzatok, *courtyard facades*
V. Bank utca 6. homlokzat, *facade*
VII. Akácfa utca 18. homlokzat, *facade*
• VII. Jósika utca 25. homlokzat, *facade*
VIII. Bókay János utca 53. téglahomlokzat, *brick facade*
VIII. Bródy Sándor utca 17. homlokzat, *facade*
VIII. Gutenberg tér 2. homlokzat, *facade*
VIII. József körút 27. homlokzat, *facade*
VIII. József körút 44. homlokzat, *facade*
• VIII. Népszínház utca 22. mozaikfríz jobb oldali képe, *mosaic friese right hand scene*
• VIII. Szentkirályi utca 10. homlokzat, *facade*
IX. Ferenc körút 44. homlokzat, *facade*
• IX. Ipar utca 15-21. homlokzat, *facade*
• X. Állomás utca 26. homlokzat, *facade*
• XI. Bartók Béla út 1. homlokzat, *facade*
• XII. Kiss János altb. utca 55. homlokzat, *facade*
• XII. Kiss János altb. utca 59. homlokzat, *facade*
• XIII. Pozsonyi út 38. homlokzat, *facade*
XIII. Pozsonyi út 49. homlokzat, *facade*
XIII. Szent István park 9. homlokzat, *facade*
XIV. Thököly út 56. homlokzat, *facade*
XVIII. Gyöngyvirág utca 7-9. homlokzat, *facade*
XXI. Deák tér 1. homlokzat, *facade*

2015 / MK

I. Attila út 41. homlokzat, *facade*
I. Döbrentei utca 10. homlokzat, *facade*
I. Lánchíd utca 13. homlokzat, *facade*
• I. Szilágyi Dezső tér 1. homlokzat, *facade*
• II. Garas utca 8-10. kerítés és kapuépítmény, *fence and gate*
• III. Hídfő utca 18. homlokzat, kapu kőkeret, *facade, stone door frame*
III. Lehel utca 16. Pieta szobor, *Pieta sculpture*
V. Falk Miksa utca 3. homlokzat, *facade*
V. Ferenciek tere 6. aula sérült falazata és kőoszlopok, *lobby wall and stone columns*
V. Régiposta utca 15. homlokzat, *facade*
• V. Semmelweis utca 9. homlokzat, *facade*
VI. Andrassy út 76. földszinti portálok, *portals*
VI. Andrassy út 92-94. homlokzat, *facade*
• VI. Hajós utca 32. homlokzat, *facade*
VI. Nagymező utca 19. kapu, *gate*
• VI. Podmaniczky utca 1-3. homlokzat, *facade*
VI. Rózsa utca 63. homlokzat, *facade*
VI. Szinyei Merse utca 26. homlokzat, *facade*
• VI. Teréz körút 50. portálok és földszinti sáv, *portals and groundfloor facade*
VII. Dohány utca 16-18. homlokzat, *facade*
• VII. Klauzál utca 26-28. homlokzat és erkélyek, *facade and balconies*

• VII. Madách Imre 10. homlokzat, *facade*
VII. Síp utca 12. homlokzat, *facade*
• VIII. Fiumei út 14. homlokzat, *facade*
VIII. Gutenberg tér 2. homlokzat, *facade*
• VIII. Mikszáth tér 5. homlokzat, *facade*
• VIII. Népszínház utca 22. mozaikfríz jobb oldali képe, *mosaic friese right hand scene*
• VIII. Puskin utca 19. homlokzat, *facade*
VIII. Röck Szilárd utca 13. homlokzat, *facade*
VIII. Salétrom utca 5. homlokzat, *facade*
• VIII. Szentkirályi utca 10. homlokzat, *facade*
• IX. Ipar utca 15-21. homlokzat, *facade*
IX. Ráday utca 26. homlokzat, *facade*
XI. Szent Gellért tér 4. kerítés, *fence*
• XII. Kiss János altb. utca 55. homlokzat, *facade*
• XIII. Huba utca 12. ólomüvegablak és kapuépítmény, *stained glass window and gate*
• XIV. Thököly út 58. ólomüvegablak, *stained glass window*

2016 / ÉÉT

• III. Keve utca 41. szoboralakok és kapukeretezés, *sculptures and door frame*
VI. Munkácsy Mihály utca 26. eredeti szecessziós csillárok, *original art nouveau chandeliers*
• VII. Síp utca 7. homlokzat, *facade*
• VIII. Fiumei út 14. homlokzat, *facade*
• VIII. Népszínház utca 22. mozaikfríz bal oldali képe, *mosaic friese left hand scene*
• IX. Ferenc körút 22. homlokzat, *facade*
• XI. Bartók Béla út 1. homlokzat, *facade*
XI. Bocskai út 10. nyílászárók, *doors and windows*
XI. Fadrusz János utca 5. kő lábzetburkolat, *stone covered footing*
XIII. Röntgen utca 7. homlokzati kő burkolat, *stone covered facade*

2016 / MK

I. Attila út 19. homlokzat, *facade*
I. Attila út 41. homlokzat, *facade*
• I. Szilágyi Dezső tér 1. homlokzat, *facade*
I. Toldy Ferenc utca 50. homlokzat, *facade*
• II. Garas utca 8-10. homlokzat, *facade*
II. Szilágyi Erzsébet fasor 17-21. falkép, *secco*
III. Ezüsthegy utca 76. homlokzat, *facade*
• III. Lajos utca 168. barokk falfestmény, *Baroque secco*
• V. Ferenciek tere 7-8. homlokzat, *facade*
V. Régiposta utca 15. homlokzat, *facade*
• V. Szalay utca 5/A. üzletportálok, *portals*
• VI. Hajós utca 41. homlokzat, *facade*
VI. Városligeti fasor 38. homlokzat, *facade*
• VIII. Népszínház utca 22. mozaikfríz bal oldali képe, *mosaic friese left hand scene*
VIII. Üllői út 24. orgona, *organ*
• XII. Kiss János altb. utca 55. homlokzat, *facade*
• XII. Kiss János altb. utca 59. homlokzat, *facade*
• XIV. Thököly út 56. ólomüvegablakok, *stained glass windows*

• Bővebben kifejtve a kiadványban, *More details in the publication*

Kiadó:
Budapest Főváros Önkormányzata Főpolgármesteri Hivatal

Kiadvány terv:
Városépítési Főosztály Építészeti Értékvédelmi Csoport

Szerkesztő:
Balla Dóra
Engedyné Juhász Veronika
Jauernik Zsófia

Grafikai terv:
Balla Dóra

Szöveg:
Capdebo Ákos
Engedyné Juhász Veronika
Iván Emese
Jauernik Zsófia

Fotó:
Városépítési Főosztály Építészeti Értékvédelmi Csoport

Kivitelezés:
Főpolgármesteri Hivatal Nyomda

Kapcsolat:
Budapest Főváros Önkormányzata Főpolgármesteri Hivatal
Városépítési Főosztály Építészeti Értékvédelmi Csoport
1052 Budapest, Városház utca 9-11.

Budapest, 2018 május
ISBN 978-963-9669-44-4

Published by:
Mayor's Office of the Municipality of Budapest

Draft publication prepared by:
Városépítési Főosztály Építészeti Értékvédelmi Csoport (Architectural Protection Group, Department of National Parks and Landscape Protection)

Edited by:
Dóra Balla
Veronika Engedyné Juhász
Zsófia Jauernik

Graphic design by:
Dóra Balla

Text by:
Ákos Capdebo
Veronika Engedyné Juhász
Emese Iván
Zsófia Jauernik

Photos by:
Architectural Protection Group, Department of National Parks and Landscape Protection

Printed by:
Főpolgármesteri Hivatal Nyomda (Printer of the Mayor's Office)

Contact:
Mayor's Office of the Municipality of Budapest
Architectural Protection Group, Department of National Parks and Landscape Protection
1052 Budapest, Városház utca 9-11.

Budapest, May 2018
ISBN 978-963-9669-44-4

